

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього рівня - бакалавра

на тему:

“Фінансова звітність в забезпеченні прийняття управлінських рішень”

Виконала: студентка 2 курсу, групи ОО(ст)з-21
спеціальність 071 “Облік і оподаткування”
Боднар Лілії Миронівної

Керівник Шкроміда В. В.

Рецензент Русин Р. С.

Івано-Франківськ – 2023 р.

Факультет Економічний
Кафедра Обліку і оподаткування
Освітній рівень “бакалавр”
Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Баланюк І.Ф.

“30” вересня 2022 р.

З А В Д А Н Н Я

на дипломну роботу студента

Боднар Лілія Миронівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: “ Фінансова звітність в забезпеченні прийняття управлінських рішень ” керівник роботи: Шкроміда Віталій Васильович кандидат економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування
2. Перелік питань, які потрібно розробити:
 - 2.1. Дослідження теоретичних та практичних аспектів обліку та контролю фінансової звітності в забезпеченні прийняття управлінських рішень в умовах сучасного бізнесу.

2.2. Розгляд особливостей законодавства, що регулює питання обліку та контролю фінансової звітності в забезпеченні прийняття управлінських рішень.

2.3. Вивчення теоретичних і практичних аспектів їх взаємозв'язку із стратегічним управлінням компанією.

3. Дата видачі завдання 07.10.2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/П	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретична частина	17.02.2023 р.	
2	Практична частина	16.03.2023 р.	
3	Висновки	18.04.2023 р.	
4	Подання дипломної роботи до кафедри	10.05.2023 р.	
5	Захист роботи в ПНУ	26.06.2023 р.	

Студент

(підпис)

Боднар Л.М.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Шкроміда В.В

(прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет

ВІДГУК
на бакалаврську роботу
студентки 2 курсу групи ОО-ст(з)21
Боднар Лілія Миронівна
на тему: “ Фінансова звітність в забезпеченні прийняття управлінських рішень ”

Актуальність теми. Прийняття управлінських рішень є невід'ємною складовою роботи кожного менеджера будь-якого підприємства. Зміни в економічних відносинах, що відбуваються в Україні, породжують потребу накопичення і ефективного застосування досвіду господарювання за нових обставин. Розвиток ринкових відносин в Україні супроводжується суттєвими змінами економічного, інформаційного і правового середовища. Відповідно до таких процесів змінюються довгострокові і короткострокові цілі підприємств та значно підвищується роль інформаційного забезпечення в обґрунтовані управлінських рішень. У сучасних умовах для результативної діяльності кожному господарюючому суб'єкту потрібна інформація про економічних партнерів, які є конкурентами у відповідній сфері діяльності. Саме тому виняткова роль належить інформаційному забезпеченню в процесах управління. Вона спричинює підвищену увагу до бухгалтерської фінансової звітності як основного джерела інформації про майновий та фінансовий стан підприємства, а також результати його виробничо-господарської діяльності за звітний період.

Мета дослідження. Метою дослідження є розгляд теоретичних та практичних аспектів обліку та контролю фінансової звітності в забезпеченні прийняття управлінських рішень.

Об'єкт дослідження є облік та контроль Фінансова звітність в забезпеченні прийняття управлінських рішень ТОВ “Фармгейт Україна”

Практичне значення отриманих результатів. Реалізація розроблених пропозицій, в роботі дозволить оптимізувати та забезпечити правильний облік та контроль фінансової звітності у забезпеченні прийняття управлінських рішень. Визначення шляхів підвищення ефективності фінансової звітності в забезпеченні прийняття управлінських рішень.

Недоліки. Незважаючи на наукову і практичну цінність роботи, доцільним було б більш ґрунтовніше висвітлити процеси бухгалтерського обліку що відбуваються на підприємстві. Однак дане зауваження має рекомендаційний характер та не знижує рівень виконання роботи.

Загальний висновок. Дипломна робота Боднар Лілії Миронівни на тему: “Фінансова звітність в забезпеченні прийняття управлінських рішень” є завершеним, поглибленим, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом і оформленням відповідає вимогам щодо таких робіт, допускається до захисту з високою позитивною оцінкою, а її автор заслуговує присудження кваліфікації “бакалавр” за спеціальністю “Облік і оподаткування”. Оцінка: заслуговує оцінки “відмінно”.

Науковий керівник:

Кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

В.В.Шкроміда

“23” травня 2023 р.

Міністерство освіти і науки України

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

РЕЦЕНЗІЯ

на бакалаврську роботу
студентки 2 курсу групи ОО-(ст)з21
Боднар Лілія Миронівна
на тему:

“Фінансова звітність в забезпеченні прийняття управлінських рішень”

Актуальність теми. Дипломна робота є самостійним змістовним і комплексним науковим дослідженням, яке присвячене актуальній темі “Фінансова звітність в забезпеченні прийняття управлінських рішень”. Автор досліджує забезпечення правильного обліку та контролю, що є основою для успішного управління бізнесом та його конкурентоспроможності. Ефективність управління підприємством залежить насамперед від якості такої інформації, яка дає можливість комплексним чином охарактеризувати саму діяльність як усіх складових структурних підрозділів, так і роботу підрядників та субпідрядників. Якісні та кількісні показники, які характеризують поточні зміни на підприємстві, в подальшому формуються у фінансовій звітності, а вона уже узагальнює обсяги даних первинного характеру про господарську діяльність фірми. Найважливіше серед усіх видів звітності підприємства правильно сформулювати фінансову звітність, це вона, базуючись на даних бухгалтерського обліку, дає можливість у повний обсяг і всебічно охарактеризувати існуючий фінансовий стан і остаточні результати діяльності підприємства.

Самостійні розробки і пропозиції автора. На базі ТОВ “Фармгейт Україна” досліджено аспекти обліку та контролю фінансової звітності у забезпеченні прийняття управлінських рішень; значення практичного досвіду у цій сфері; визначення перспектив розвитку процесів управління компанією.

Практичне значення отриманих результатів. Реалізація розроблених пропозицій, в роботі дозволить оптимізувати та забезпечити правильне використання документації та чітку організацію документообігу в системі бухгалтерського обліку підприємства. Такі результати відбудуться, шляхом правильного впорядкування всього обліку і контролю фінансової звітності в забезпеченні прийняття управлінських рішень. Практична значимість результатів дослідження полягає в можливості використання рекомендацій, висвітлених у кваліфікаційній роботі, комерційними підприємствами стосовно формування, організації та контролю фінансової звітності.

Загальний висновок і оцінка бакалаврської роботи. Бакалаврська робота *Боднар Лілії МIRONІВНА* тему: “Фінансова звітність в забезпеченні прийняття управлінських рішень” виконана відповідно до вимог кафедри обліку і оподаткування “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, тому може бути допущена до захисту із оцінкою “відмінно”, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 “Облік і оподаткування”.

Рецензент:

Кандидат економічних наук,
доцент кафедри економічної кібернетики
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

“26” травня 2023 р.

Русин Р. С.

ВСТУП.....	3 – 5
 РОЗДІЛ І. Теоретичні аспекти фінансової звітності як інформаційної бази для прийняття управлінських рішень підприємства	
1.1. Економічний зміст та призначення фінансової звітності підприємства.....	6 – 12
1.2. Нормативно-правове регулювання формування фінансової звітності господарюючого суб'єкта.....	12 – 19
1.3. Форми фінансової звітності, їх призначення та подання....	19 – 27
 РОЗДІЛ ІІ. Особливості формування фінансової звітності з метою прийняття управлінських рішень у ТОВ “Фармгейт Україна”	
2.1. Порядок складання і подання Звіту про фінансовий стан підприємства.....	28 – 36
2.2. Особливості формування Звіту про фінансові результати підприємства.....	37 – 44
2.3. Відображення звітної інформації про рух грошових коштів та власний капітал.....	44 – 52
 РОЗДІЛ ІІІ. Аналіз фінансової звітності у контексті прийняття управлінських рішень підприємства	
3.1. Горизонтальний і вертикальний аналіз бухгалтерського балансу підприємства.....	53 – 58
3.2. Експрес-оцінка фінансового стану підприємства.....	58 – 64
3.3. Аналіз рентабельності діяльності господарюючого суб'єкта.....	65 – 70
ВИСНОВКИ.....	71 – 73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74 – 80
ДОДАТКИ.....	81

ВСТУП

Актуальність теми. Ефективна діяльність підприємства постійно буде залежати від достовірності, якості, неупередженості та повноти одержаної інформації про деякі зовнішні зміни умов функціонування, а також про певний внутрішній стан підприємства. За для прийняття та обґрунтування потрібних управлінських рішень уся внутрішня інформація повинна задовільнити зацікавлених користувачів.

Основним джерелом інформування внутрішній та зовнішніх користувачів являється фінансова звітність підприємства. Усі неточності у фінансовій звітності призведуть до певних помилок користувачів інформації в до помилкових дій керівників та менеджерів у середині підприємства. Це може призвести до зменшення ефективності функціонування підприємства, в залежності до рівня прибутковості. Уся інформація, що виникла у фінансовій звітності сільськогосподарського підприємства, та дозволить зазначити необхідні процедури та заходи, які зосередженні на виживання підприємства в умовах запобігання банкрутства, фінансових невдач та конкурентної боротьби, ріст економічного потенціалу, лідерство у боротьбі із конкурентами, мінімізація витрат та максимізація прибутку та забезпечення рентабельної роботи сільськогосподарського підприємства.

Досліджувані нами проблеми ведення обліку і складання фінансової звітності являються актуальними в умовах сучасного господарювання, тому що правильне ведення обліку та підготовка і подання фінансової звітності допомагатимуть уніфікації вихідної інформації, суцільному розумінню усіх звітних показників для потреб зовнішніх користувачів, у тому чисті і зарубіжних.

Головні особливості відображення всіх даних бухгалтерського обліку фінансової звітності у збережені забезпеченні прийняття управлінських рішень, дослідження певних вимог, які висуваються до її показників, та являються предметом дослідження відомих вітчизняних та зарубіжних науковців, таких як М. І. Бондар, Ф. Ф. Бутинець, М. М. Орищенко, Ю. А. Верига, В. В. Резникова, М. В. Корягін, І. В. Садовська, П. О. Куцик та інших.

Мета і задачі дослідження. Метою дипломної роботи являється дослідження

фінансової звітності як певної інформаційної бази за для прийняття правильних управлінських рішень. Щоб досягнути поставленої нами мети дипломної роботи визначені і реалізовані такі завдання:

- з’ясувати економічний зміст та призначення фінансової звітності підприємства;
- дослідити нормативно-правове регулювання формування фінансової звітності господарюючого суб’єкта;
- виявити форми фінансової звітності та їх призначення та подання;
- охарактеризувати порядок складання і подання Звіту про фінансовий стан підприємства;
- виявити особливості формування Звіту про фінансові результати підприємства;
- розкрити відображення звітної інформації про рух грошових коштів та власний капітал;
- відобразити горизонтальний і вертикальний аналіз бухгалтерського балансу підприємства;
- дослідити експрес-оцінку фінансового стану підприємства;
- проведення аналізу рентабельності діяльності господарюючого суб’єкта;

Предмет і об’єкт дослідження. Предметом дослідження являється сукупність методично-організаційних, теоретичних і практичних аспектів обліку і контролю фінансової звітності підприємства, які спрямовані на забезпечення усіх керівників інформацією за для управління на усіх мікро- і макрорівнях економіки.

Об’єктом дослідження особливості складання та подання фінансової звітності на підприємствах, зокрема в Товаристві з обмеженою відповідальністю “Фармгейт Україна” в селі Васьківці, Шепетівського району, Хмельницької області.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених у дипломній роботі завдань нами було використано загальнонаукові і спеціальні методи розпізнання: групування, теоретичного узагальнення, класифікації та порівняння – під час визначення певних теоретичних основ обліку і контролю фінансової звітності в збережені забезпеченні прийняття управлінських рішень підприємств на сучасному

етапі господарювання; дедукції, індукції, зіставлення, спостереження, аналізу, системного підходу – за для розкриття певних проблемних аспектів методики та організації обліку та контролю; моделювання і формалізації – за для розкриття фінансової звітності в збереженні забезпеченні прийняття управлінських рішень. Також застосований табличний і графічний прийом для відображення ілюстрації одержаних нами результатів.

Практичне значення здійснених нами результатів роботи призводять до того, що на базі теоретичного вивчення і дослідження діяльності підприємств розроблені рекомендації для покращення наявної методики складання фінансової звітності, в результаті чого формуватиметься надання якісної та достовірної інформації для управління сільськогосподарським підприємством.

Обсяг і структура роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Робота викладена на 81 сторінках, містить 10 рисунків, 17 таблиць, ... додатки. Список літератури включає 60 найменувань.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ІНФОРМАЦІЙНОЇ БАЗИ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічний зміст та призначення фінансової звітності підприємства

Загально відомо те, що фінансова звітність підприємства формує в собі систему узагальнення показників котрі уособлюють підсумки виробничої і фінансово-господарської діяльності, які використовуються шляхом складання звітності за конкретний період (рік, квартал, місяць).

При проведенні нами дослідження можна зробити певний висновок, що представленні у наукових джерелах тлумачення терміну “звітності” можуть переконувати у тому, що на практиці одночасно усі науковці вважають її системою показників.

Однак, якщо розглянути, податкову звітність, чи є можливим слідкувати за взаємопов’язаністю показників, якщо кожна із форм (розрахунок чи декларація) може лишень відображати необхідність для сплати підприємством податку (чи відшкодування державою) коштів по певних видах податків. Також не зовсім вдалим є визначення звітності як системи показників, яких окреслює майновий і фінансовий стан бухгалтерської звітності, що віддзеркалює майновий і фінансовий стан та результатам діяльності підприємства. З чого можна зробити висновок, що “звітність” та “бухгалтерська звітність” являються рівнозначними. Тлумачення фінансової звітності також відрізняються у науковій літературі.

Відомий науковець Біла Л. М. визначила поняття “фінансова звітність” як певна сукупність форм узагальненої та згрупованої інформації, яка розкриває результати та стан діяльності підприємства за певний період [1].

В сучасному світі поняття “бухгалтерська звітність” воно все більше витісняється, але все рівно можливо відокремити наявність трьох тлумачень науковців: поняття “бухгалтерська звітність” та “фінансова звітність” прирівнюються, “бухгалтерська звітність” та “фінансова звітність” являються різними поняттями, “фінансова звітність” є складовою частиною бухгалтерської.

Поняття “фінансова звітність” у вітчизняній термінології знаходить відображення в Законі України “ Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в

Україні ”, який визначає фінансову звітність як бухгалтерську звітність, яка також включає інформацію про фінансове становище підприємства, про результат діяльності та про рух грошових коштів підприємства за певний звітний період [2].

На думку видатної вченої Семенишеної Н.В., багатозначність визначення даного терміну безсумнівно, тому що за цим визначенням і фінансова, і статистична, та податкова, а також внутрішньогосподарська звітність являється складовою частиною бухгалтерської звітності та вказує на те, що різноманітність тлумачення викривлює сутність бухгалтерської звітності та як елемент методу та як заключна стадія бухгалтерського обліку а головне його практичної діяльності.

НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” зазначають дефініцію таким чином: “уся бухгалтерська звітність, яка містить інформацію про фінансовий стан, рух грошових коштів та результати діяльності підприємства за певний звітний період”[2]. Усі підприємства складаючи і подаючи фінансову звітність, бере за основу певну мету – надати усім користувачам повну, неупереджену та правдиву інформацію щодо фінансового стану та результатів господарської діяльності підприємства і також руху коштів. Крім вищенаведених визначень звітності вчені-економісти водять інакші, але усі вони об’єднуються до наступних визначень:

- звітність – це система показників, котрі характеризують певні результати господарської діяльності за певний звітний період;
- звітність – це один із головних елементів методу бухгалтерського обліку;
- звітність – це певна сукупність різних форм звітів, які включають інформацію, яку відображає певні складові господарювання підприємства;
- звітність – це певна узагальнена інформація, яка потрібна внутрішнім і зовнішнім користувачам за для прийняття правильних управлінських рішень.

Узагальнюючи нами дослідження для визначення поняття “звітність”, можемо зазначити, що найбільше вживаним є наступне визначення: “звітність – це визначена законодавством чи організаціями певна сукупність форм, складених на певному фундаменті науково згрупованих даних обліку, та які зображають

інформацію про фінансовий та майновий стан та їх результати та зміни виробничою та іншою діяльністю організацій за певний період.” Поточна звітність являється невід’ємним елементом усієї системи бухгалтерського обліку і також виступає кінцевим етапом облікового процесу. А також складання звітності зосереджене для задоволення інформаційних запитів різних користувачів інформації.

НП(С)БО 1 розриває поняття “користувачі звітності” таким чином – юридичні і фізичні особи, які потребують надання інформації про господарську діяльність підприємства за для прийняття правильних управлінських рішень. В залежності до потреб управління, чиним нормативно-правовими та законодавчими актами можна відобразити систему вимог до звітності представлено на рисунку 1.1

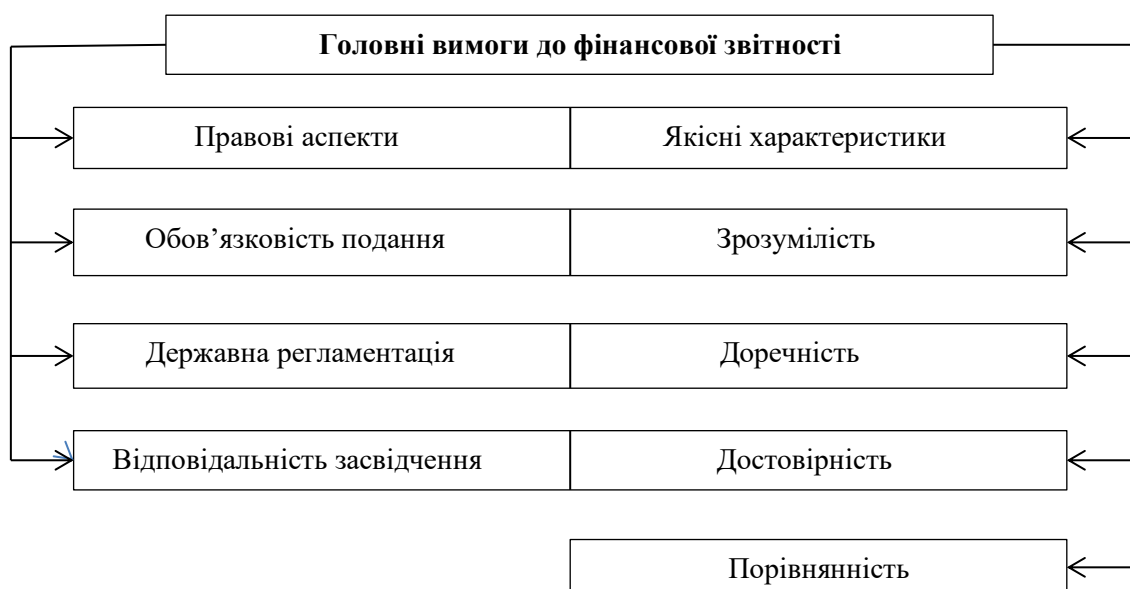

Рис.1.1 Головні вимоги до фінансової звітності

Загальне узагальнення інформації і отримання підсумкових показників, які характеризують господарювання підприємства, розробляється шляхом складання поточної звітності за певний звітний період. Звітнім періодом за для формування звітності являється календарний рік, точніше період із 1 січня по 31 грудня. Також проміжна звітність формується щоквартально наростаючим підсумком із початку звітного року. Баланс будь-якого підприємства формується станом на завершення останнього дня року або кварталу. Першим звітним періодом для новоствореного підприємства може бути меншим ніж 12 місяців, але не можливо бути більшим ніж

15 місяців. Точніше першим звітним роком являється період до 31 грудня із дати набуття прав юридичної особи, а також для тих, які набувають права після 1 жовтня – до 31 грудня наступного року. Звітним періодом для підприємства які ліквідуються, є період із початку звітного року до кінцевого моменту ліквідації підприємства [4].

Усі підприємства зобов'язані надавати річну та квартальну фінансову звітність органам, до сфери управління належить підприємство, власникам, органам державної виконавчої влади і іншим користувачам (статистичним, фінансовим органам, податковим, банкам, фондам тощо).

Фінансова звітність формується на основі відповідних даних бухгалтерського обліку, за достовірність даних несуть відповідальність голоний бухгалтер та керівник підприємства. Дана обставина обумовлює засвідчення даних фінансової звітності підписами головного бухгалтера та керівника підприємства. У залежності до чинного законодавства і певних установчих документів вони несуть відповідальність за здійснення і організацію бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності підприємства.

Інформація яка відображається у фінансових звітах, стає необхідною для користувачів у наслідок властивим їй якісним характеристика, одними із основних являється доречність, зрозумілість, достовірність та порівняльність звітності підприємства. Зрозумілість означає для користувачів, що вони мають певні знання в бізнесі, економічної діяльності і бухгалтерського обліку також мають жагу до вивчення інформацію із достатньою ретельністю[5]. Інформація являється достовірною, якщо вона впливатиме а економічні рішення користувачів та допомагає оцінюванню нами нинішніх, минулих і майбутніх подій, чи допоможе виправдати або підтвердити їх минулі оцінки.

Суттєвою являється інформація, тому що неправильне чи пропуск має вплинути на економічні рішення користувачів інформації за для прийняття на основі фінансових звітів підприємства. Інформація являється достовірною, коли вільна від дуже суттєвих помилок і упередженості, та користувачі в свою чергу можуть покластися тією мірою, якою вона очікується чи відображає, дійсний стан справ на підприємстві:

Фінансова звітність повинна надавати можливість користувачам порівняти:

- фінансові звіти підприємств за певні періоди;
- фінансові звіти різноманітних підприємств.

Фінансова звітність підприємства складається із дотриманням даних принципів:

- автономності підприємства, за котрим усі підприємства будуть розглядатися як юридичні особи, які відокремлені від власників, в тому числі усе особисте майно та зобов'язання власників не повинні бути відображенні у фінансовій звітності;
- безпечності діяльності, передбачає в собі оцінку зобов'язань та активів підприємства, виходячи із певного припущення, що ця діяльність триватиме далі;
- періодичності, яка припускає розподіл діяльності підприємства на деякі періоди в часі із метою складання фінансової звітності;
- фактичної (історичної) собівартості, яка визначає певний пріоритет оцінки активів, виходячи із витрат на їх виробництво і придбання;
- відповідність і нарахування витрат і доходів, за котрим для того щоб визначити фінансовий результат звітного періоду необхідно зіставити доходи із витратами у звітному періоді, котрі були здійсненні для одержання даних доходів;
- повного висвітлення, в залежності із якими фінансова звітність повинна містити усю інформацію про потенційні та фактичні наслідки подій і операцій, яка впливатиме на рішення. Які будуть приймати на їх основі;
- послідовності, котрий передбачає постійного (із року в рік) застосування підприємством обраною керівництвом облікової політики, при зміні облікової політики необхідно розкрити та обґрунтувати фінансову звітність підприємства;
- обачності, згідно із яким усі методи оцінки, котрий застосовуються у бухгалтерському обліку та мають запобігати зменшенню оцінки витрат і зобов'язань та збільшенню доходів та активів підприємства;

- превалювання змісту над формою, що свідчить про те якими операції будуть обліковуватися в залежності до їх сутності, а не тільки враховуючи із юридичної форми;
- єдиного грошового вимірника, котрий здійснює вимірювання і узагальнення усіх операцій підприємства у його фінансовій звітності у єдиній грошовій одиниці [6].

Фінансові звіти віддзеркалюють фінансові результати операцій і інших подій, об'єднавши їх у основні класи у залежності із економічними характеристиками, та вони мають назву елементи фінансових звітів.

Елементи фінансових звітів:

- активи – ресурси, які контролюються підприємством в результаті минулих подій, застосування котрих, в очікуванні, призведе до одержання економічних вигід в майбутньому (економічною вигідною являється потенційна можливість одержання підприємством грошових коштів у наслідок використання активів);
- зобов'язання – це заборгованість підприємства, котра виникає у наслідок минулих подій та погашення її у майбутньому, а також призведе у подальшому зумовить зменшення ресурсів підприємства, а також утілюють економічні вигоди;
- власний капітал – це частина у активах підприємства, яка залишається після урахування його зобов'язання;
- доходи – це збільшення економічних вигод в вигляді надходження активів чи зниження зобов'язань, котрі призведуть до збільшення власного капіталу (за винятком збільшення капіталу за рахунок внесків власників);
- витрати – це зниження економічних вигод у вигляді збільшення зобов'язань чи вибуття активів, котрі призведуть до зниження власного капіталу [7] (винятком є зменшення капіталу за рахунок його розподілення чи вилучення власниками).

У сучасному світі пришвидшеного рівня зменшення природних ресурсів, збільшення конкуренції підприємства у аграрній сфері господарських відносин, в

тому числі, різними шпигунськими методами збільшується потреба збільшені рівня захисту усієї інформації. Рівночасно поглиблення усіх знань суспільства про певні наслідки господарської діяльності аграрної сфери зумовлюють певну потребу у рекомендованій узагальненій інформації про усі результати господарювання у зрозумілому і доступному для користувачів форматі. Протиріччя зазначених нами проблемних питань у свою чергу призводить до того, що у теперішній час фінансова звітність не повністю задовільнить усі інтереси користувачів фінансової звітності і їх потребу в відомостях за для ефективного використання ресурсів підприємства. Розроблені нами дослідження зазначають на неспроможність усіх користувачів усвідомити звітні показники і на основі прийняття раціонального рішення за для вдалого використання майна. Окрім цього, можна зазначити, що достовірність звітності – це питання, яке потрібно обговорити в зв'язку із відсутністю налагодженої системи контролю для аграрних суб'єктів господарювання. Актуальним в даному часі є тлумачення звітності для потреб усіх користувачів в залежності до їх рівнів професійної підготовки, участі у утворенні капіталу підприємства. Надалі усі дослідження у напрямку розвитку і вдосконалення звітності буде орієнтоване на опрацювання заданих форм звітності, котрі б включали усі показники потрібні для задоволення усіх інформаційних потреб користувачів підприємства, у тому числі показники не фінансового характеру.

1.2. Нормативно-правове регулювання формування фінансової звітності господарюючого суб'єкта

Зараз в Україні порядок укладання і надання фінансової звітності формується даним законодавством. Для ухвалення економічних указів абонентам фінансової звітності необхідні дані про фінансовий стан підприємства, результати роботи, зміни у майновому та фінансовому стані.

Для регулювання питань складання фінансової звітності досліджуваним нами сільськогосподарських підприємств використовують закони, Постанови Кабінету Міністрів України, нормативні акти, інструкції, які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Нормативно-правовими документами, що налаштовують укладання і прошення фінансової звітності, є: Податковий кодекс України, Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, належні стандарти (положення) бухгалтерського обліку, методичні рекомендації, розроблені Міністерствами або іншими центральними органами виконавчої влади, на основі НП(С)БО. Рівні нормативного регулювання обліку та аналізу фінансової звітності зображено на рисунку 1.2.

Рис. 1.2. Рівні нормативного регулювання бухгалтерського обліку [8, с. 34].

Господарський кодекс України зазначено головні засади щодо господарювання підприємств в Україні, а також регулює усі господарські відносини, які з’являються у процесі організації і виконують господарську діяльності між усіма суб’єктами господарювання. Використання даного документу потрібно для визначення усіх правових основ діяльності підприємства.

Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, зазначає правові засоби за для організації, регулювання та ведення бухгалтерського обліку і для здійснення складання фінансової звітності України. Здійснюється для організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в підприємстві.

Податковим кодексом зазначено, що податок на прибуток даного

підприємств - це прямий податок, який сплачено підприємством із прибутку, отримано від реалізації продукції (послуг або робіт), нематеріальних активів, основних фондів, валютних цінностей, цінних паперів, та інших матеріальних цінностей і видів фінансових ресурсів.

В залежності до НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, в Звіті про фінансові результати відображається інформація про витрати, доходи, збитки та прибутки, та інший сукупний дохід підприємства за весь звітний період. Інформація форми фінансової звітності необхідна відповідати даним критеріям: має бути дохідлива та зрозуміла усім користувачам за певної умови, та вони повинні мати достатні знання і зацікавлені в її сприйнятті, фінансові звіти різних підприємств та фінансові звіти підприємства за певні періоди [9].

В залежності до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку капіталу, активів, господарських операцій та зобов'язань організацій та підприємств, за для обліку певних фінансових результатів які зазначені рахунки 7 класу “Доходи і результати діяльності” та 9 класу “Витрати діяльності”, та рахунок 44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”.

Видами фінансової звітності виробництва (окрім банків) і лад їх заповнення установлюються Міністерством фінансів України за узгодженням з Державним комітетом статистики України [10]. Зв'язки, які утворюються у сфері справляння зборів і податків, порядок та строк подання звітності про сплату і обчислення податку, відповідальність за недотримання податкового законодавства та інше налаштовуються також Податковим кодексом України [11].

Розкриття даних за статтями звітів про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), фінансовий баланс (стану), рух власний капітал грошових коштів, здійснюються у Методичних рекомендаціях щодо набивання форм фінансової звітності [12]. Методичні повчання щодо наповнення форм фінансової звітності можуть використовувати підприємствами всіх форм власності, окрім організацій які використовують МСФЗ.

Стандарт (положення) бухгалтерського обліку 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”: формулюють порядок виправлення помилок, розкриття та внесення інакших змін у фінансовій звітності. У цьому зазначено, що

виправлення помилок, допущених при укладанні фінансових звітів у попередніх роках, реалізуються шляхом коректування сальдо нерозподіленого прибутку на початок даного року, якщо такі помилки впливають на об'єм нерозподіленого прибутку (непокритого збитку); виправлення помилок, які належать до попередніх періодів, потребує повторного зображення відповідних порівняльних даних у фінансовій звітності [13]. НС(П)БО 25 “Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва” налаштовують порядок утворення показників фінансової звітності суб'єктами незначного підприємництва [14].

Державне налаштування бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні створюється з цілю утворення єдиних правил укладання фінансової звітності та ведення бухгалтерського обліку, які є обов'язковими для усіх підприємств та захищають і гарантують вимоги користувачів, а також вдосконалення фінансової звітності та бухгалтерського обліку. Для суб'єктів невеликого підприємництва в Україні, крім того установ іноземних суб'єктів господарювання Національними стандартами (положеннями) встановлено зменшену за показниками фінансову звітність у змісті Звіту і Балансу про спільний дохід [15]. Звітним етапом підприємства, котре ліквідується, являється період із початку року до моменту його ліквідації. Тривалість звітного періоду сільськогосподарського підприємства зображено на рисунку 1.3.

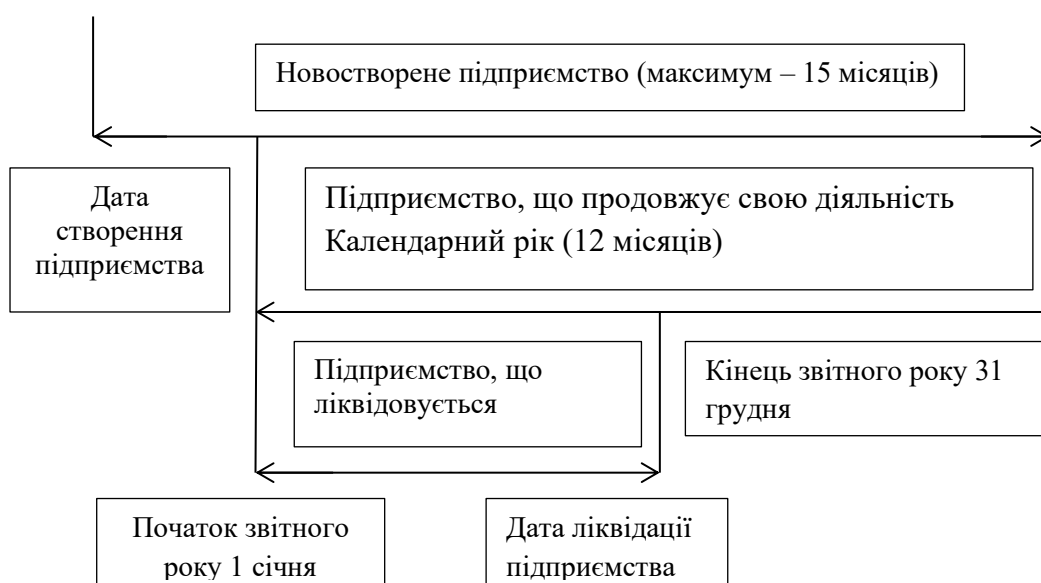

Рис. 1.3. Тривалість звітного періоду сільськогосподарського підприємства

Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” характеризує, що цілю ведення бухгалтерського обліку і укладання фінансової звітності є дання користувачам для ухвалення рішень правдивих, неупереджених та повних даних про фінансове стан, рух грошових коштів та результати роботи підприємства.

Підприємства повинні надавати річну та квартальну фінансову звітність органам, до галузі керування яких вони відносять, трудовим колективам на їх побажання, засновникам (власникам) придатною до установчих документів, те саме винятків, наведених у Законі “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність”. Період надання фінансової звітності установлюється Кабінетом Міністрів України [17].

Ми можемо виділити загальні вимоги до фінансової звітності сільськогосподарського підприємства [18]:

- звітність має включати лише правдиві і доречні дані (бо вона впливає на ухвалення постанов користувачами);
- звітність має задовольняти потреби користувачів, які відповідають порівняння фінансових звітів підприємства за неоднакові періоди, та фінансових звітів неоднакових підприємств;
- фінансова звітність має бути утворена з прийняттям положень автономності, історичної (фактичної) собівартості, безперервності, періодичності, нарахування, послідовності, обачності, превалювання функції над формою, єдиного грошового вимірника;
- дані з фінансової звітності, має бути дохідлива та зрозуміла її користувачам.

Національний стандарт (положення) бухгалтерського обліку 2 “Консолідована фінансова звітність” формулює спільні вимоги щодо розкриття даних та порядок укладання консолідованої фінансової звітності [19].

Потрібно зазначити, що згуртовану фінансову звітність надає тільки материнське підприємство. До згуртованої фінансової звітності належать показники фінансової звітності усіх дочірніх підприємств та материнського

підприємства. Дане підприємство може не подавати згуртованої фінансової звітності, але за присутності усіх наступних умов [20]:

- власники неконтрольованої частки повідомлені про це і не заперечують;
- підприємство частково або повністю відносяться іншому підприємству;
- материнське підприємство наведеного підприємства укладає загальнодоступну фінансову звітність;
- емітентом цінних паперів не є підприємство.

Отже, материнські підприємства зуміють не давати згруповану фінансову звітність, якщо разом із ревізованими підприємствами, дані показники на дату укладання річної фінансової звітності не пересилують двох із даних критеріїв [21]:

- до 8 мільйонів євро - чистий дохід від продажу продукції (робіт, послуг, товарів);
- до 50 осіб - середня кількість працівників;
- до 4 мільйонів євро - балансова вартість активів.

Отже, коли дочірнє підприємство припиняє бути контрольованим, материнське підприємство: більше не належить показників даного підприємства до згуртованої фінансової звітності; фінансові інвестиції в дочірнє підприємство підтверджує за справедливою відображає та вартістю їх, а також всяку дебіторську зобов'язання та заборгованість у обрахунках з дочірнім підприємством відповідно до належними національними стандартами (положеннями) бухгалтерського обліку; порушує обчислити інший сукупний дохід, з'єднаний з даним дочірнім підприємством для вибуття зобов'язань та активів; визнає витрати і доходи, зв'язані з втратою контролю [22].

На нашу думку, в Україні нормативно-правова фінансової звітності в аграрній сфері широко розглядається, на відміно від нормативно-правової бази економічного контролю. Ми можемо зауважити, що на даний момент в державному рівні зменшують систему корупції, яка виникла і формувалась значний проміжок часу та збільшується зацікавленість у продуктивному економічному контролі, це допоможе побудувати могутню державу. У наш час виникає проблема у

вдосконалені державного фінансового контролю, потрібно розробити контроль за додержанням правильної послідовності впровадження реформ в галузі економіки, поліпшити умови напрямком збільшення витрат на здійснення оптимізації контролю.

Враховуючи різноманітні підходи, на основі з'єднання наведених тверджень можна використовувати розподіл, який зображений на рис. 1.4.

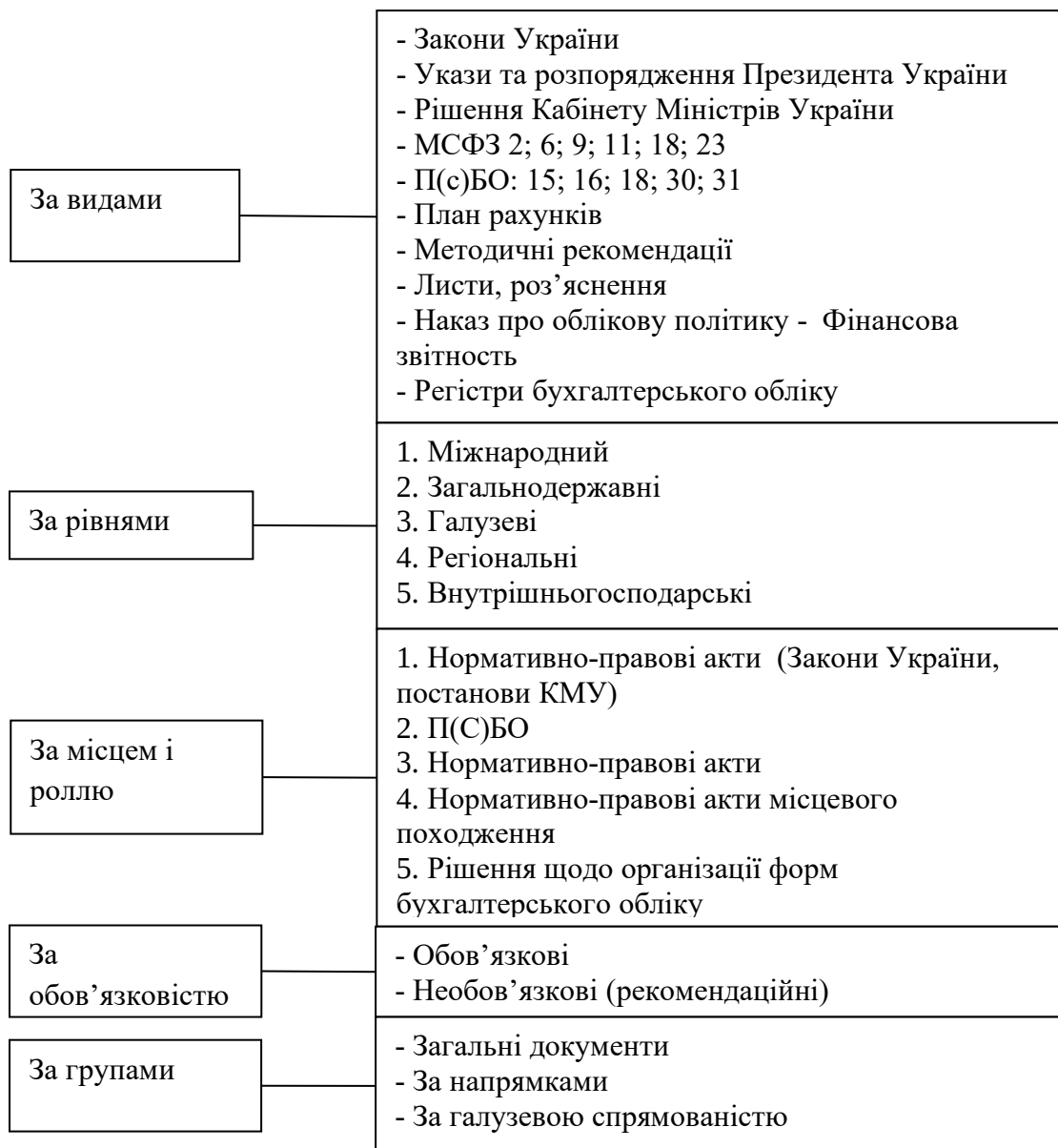

Рис. 1.4. Класифікація нормативно-правового забезпечення фінансових звітів підприємства [23]

Отже, дана частина, яка наведена на рис. 1.4 доводить нам потребу в нормативно-правову забезпечені утворення фінансової звітності що потрібно для контролю та організації обліку на виробництві сільськогосподарської продукції.

Без нього виробництво виплачує великі штрафи, що в подальшому може привести до банкрутства підприємства. Значним недоліком фінансової звітності є проблема виникнення відповідної нормативів для обліку та доходами і витратами суб'єкта господарювання, контролю фінансовими звітами інформаційної бази норм. Також наявна проблема відповідальності обліково-контрольної системи виробництва, що залежить від його фінансових звітів сільськогосподарського підприємства. Отже, ми запропонуємо такі наявні завдання для того, щоб покращити нормативно-правові акти України, щоб одержати потрібні результати.

Потрібно оновити або виробити довідково-інформаційну базу підприємств з питань оподаткування щодо доходів і витрат контролю, обліку, та фінансових звітів котрі виникають протягом певного часу. Також потрібно, щоб аудитори, ревізори, головні бухгалтери записувати робочі записи про неоднозначні моменти у нормативно-правових актах та ділилися з певними фахівцями створеними висновками через бухгалтерські видання. Провити повну інвентаризацію нормативно-правових актів України, які пов'язанні з контролем витрат, доходів та обліку для того, щоб не повторювати пункти даних актів і зокрема, щоб не виникнули непередбачені ситуації.

1.3. Форми фінансової звітності, їх призначення та подання

Фінансова звітність – це головний вид звітності у порівнянні із іншими видами звітності, котрі складають підприємства (податкова, статистична і спеціалізована) [25].

Головні вимоги що до фінансової звітності представлені у НП(С)БО 1 та затвердженому наказом МФУ № 73. Дане положення встановлює [26]: ціль фінансових звітів; звітний період; їх склад; якісні характеристики і принципи, котрими потрібно користуватися під час фінансових звітів; вимоги до розкриття інформації у фінансових звітах.

Фінансова звітність, як і бухгалтерська звітність, котра зображає фінансовий стан підприємства і результати діяльності за певний звітний період.

Метою фінансової звітності являється забезпечення дуже широкого кола

користувачів інформацією, як необхідна для прийняття правильних економічних рішень [27]. Усі категорії користувачів будуть вивчати фінансову звітність для визначення певних цілей (табл. 1.1).

За для прийняття обґрунтованих економічних рішень усім користувачам фінансової звітності потрібна інформація про результати діяльності фінансовий стан і зміни у фінансовому стані. Усі інформаційні потреби зумовили склад усієї фінансової звітності. За для прийняття обґрунтованих економічних рішень усім користувачам фінансової звітності потрібна інформація про результати діяльності фінансовий стан і зміни у фінансовому стані. Усі інформаційні потреби зумовили склад усієї фінансової звітності.

Таблиця 1.1

Користувачі фінансової звітності і їх інформаційні потреби	
<i>Користувачі</i>	<i>Інформаційні потреби</i>
Інвестори і власники	– продаж, придбання і володіння цінними паперами; – участь у капіталі; – оцінка якості керування; – визначення суми дивідендів, які належимуть до їх розподілу.
Керівництво підприємства	– для здійснення регулювання діяльності підприємства;
Постачальники, банки, та інші кредитори	– убезпечувати зобов'язань підприємства; – оцінка щодо здатності підприємства своєчасно здійснювати свої зобов'язання перед усіма кредиторами, а також відсотків за ними і погашення усієї кредиторської заборгованості;
Замовники	– оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання;
Робітники підприємства	– оцінка здатності підприємства своєчасно здійснювати свої зобов'язання перед усіма робітниками і їх забезпечення;
Органи державного управління	– утворювання усіх макроекономічних показників підприємства.

До складу фінансової звітності входять: Баланс (Звіт про фінансовий стан); Звіт про рух грошових коштів; Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід); Звіт про власний капітал; Примітки до звітності; Додаток до приміток до річної фінансової звітності “Інформація по сегментах”. До інші звітів можуть входити: звернення до ради директорів та акціонерів, звіт аудитора, звіт керівництва компанії, і т.д., які входять до складу звітності підприємства, та не являються фінансовою звітністю [29]. Склад фінансової звітності та її зміст наведено в табл. 1.2.

Так, нараховуючи пені, штрафи в складі розрахунків із дебіторами нема

ніякої потреби чекати на підтвердження боржника чи арбітражного суду, бо на отримання певної суми підприємство має право у залежності до законодавства. У Законі “Про бухгалтерський облік та звітність в Україні” [31] певна економічна вигода, яка прямо залежна із можливістю отримання грошових коштів від вже використаних активів.

Можемо стверджувати, що економічна вигода має бути одержана підприємством і не тільки у сумі певних грошових коштів, але і непрямым шляхом. Другим критерієм являється допомога у визначенні із тим, чи можуть бути певні результати господарських операцій із зображенням у фінансових звітах, або тільки у певних примітках до них.

Наприклад, певне підприємство купило матеріали для виробничого застосування, точніше для виробництва і реалізації продукції із певною надією одержати у майбутньому економічні вигоди [32].

Таблиця 1.2

Склад фінансової звітності підприємства

Склад фінансової звітності	Зміст
Баланс	Наявність певних економічних ресурсів і зобов'язань, котрі контролюються підприємством на певну дату балансу. Відкривання усього фінансового стану підприємства
Звіт про фінансові результати	Доходи чи витрати і фінансові результати діяльності підприємства за певний звітний період
Звіт про рух грошових коштів	Використання і надходження грошових засобів в продовж звітного періоду
Звіт про власний капітал	Зміни в складі власного капіталу підприємства у продовж звітного періоду
Примітки	– Обрана підприємством облікова політика – Інформація, що не наведена безпосередньо у фінансових звітах – Аналіз статей звітності, необхідної для забезпечення зрозумілості її тлумачення

Вартість яких зазначена у договорі на поставку та у документах на певну оплату, тому дані активи відображатимуться у балансі. Якщо у кінці певного звітного періоду підприємство може відмовитися від майбутнього випуску продукції, та не є конкурентоспроможною та не зможе продати чи використати певні матеріали для її виробництва, тому дані запаси потрібно виключити до складу активів та визнати в складі витрат у звітному періоді – є елементом Звіту

про фінансові результати, тому що ніякої економічної вигоди підприємство не одержує від наявності таких матеріалів [33].

Баланс постійного здійснюється на кінець останнього дня звітного періоду. Квартальна чи місячна звітність може охопити певний конкретний період а також скрається певним наростаючим підсумком із початку року.

До квартальної звітності включаються дві форми: “Баланс (Звіт про фінансовий стан)” і “Звіт про фінансові результати”.

До річної звітності включаються шість форм: “Баланс (Звіт про фінансовий стан)”, “Звіт про фінансові результати”, “Звіт про рух грошових коштів”, “Звіт про власний капітал”, “Примітки до звітності”, і “Додаток до приміток до річної фінансової звітності”.

Відповідно до Закону “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” № 996 [34] та п. 1 Порядку подання фінансової звітності, усю фінансову звітність упорядковують: усі юридичні особи незважаючи на їх організаційно-правову форму господарювання а також форми власності; усі представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності. Детально увесь перелік юридичних осіб, котрі зобов'язані скласти фінансову звітність за МСФЗ зображено на рисунку 1.5.

Усі підприємства, котрі використовують для здійснення обліку міжнародних стандартах по самостійному рішення, а також зобов'язані здійснювати фінансову звітність по МСФЗ. Всі інші юридичні особи здійснюють фінансову звітність у залежності до національних П(С)БО.

Усі суб'єкти господарювання, котрі мають певні дочірні підприємства, а також згруповані підприємства, за винятком певних власних фінансових звітів, та складають та надають зведену та консолідовану фінансову звітність, яка містить певну інформацію по усіх підприємствах в складі їх об'єднань [35].

Для усіх суб'єктів малого підприємництва а також представників іноземних суб'єктів господарської діяльності П(С)БО 25 була встановлена певна скорочена за усіма показниками фінансова звітність підприємства. Окремі підприємства із числа суб'єктів малого підприємництва можуть скласти Спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва.

До них відносяться:

— юридичні особи, котрі здійснюють спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат підприємства у залежності до усього податкового законодавства.

— суб'єкти мікро підприємництва;

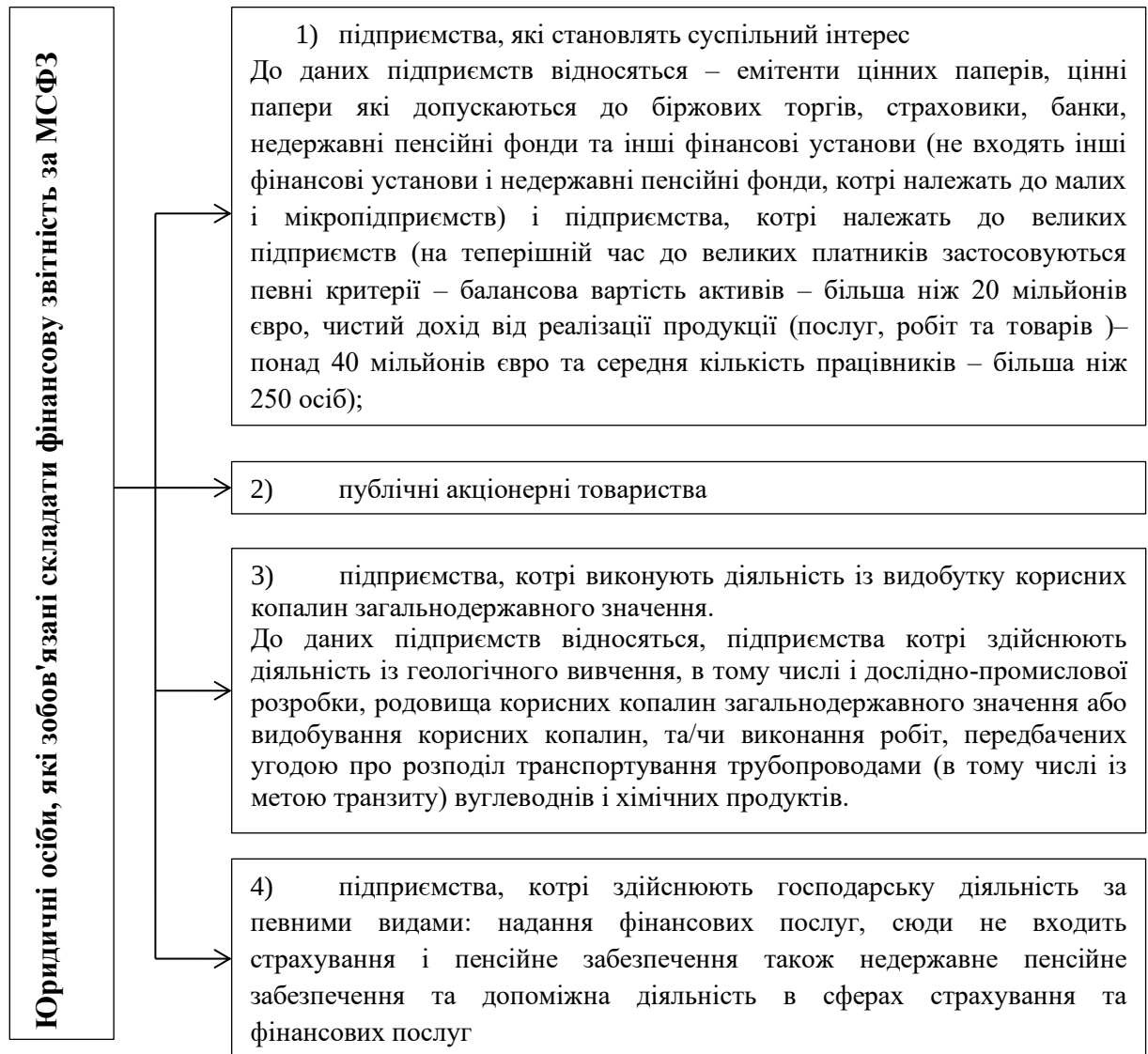

Рис. 1.5. Перелік юридичних осіб, котрі зобов'язані здійснювати фінансову звітність за МСФЗ.

У тому числі, склад фінансової звітності та залежить від того, чи ставиться підприємство до певних суб'єктів мікро підприємництва, малого, середнього чи великого. Критерії котрі відносяться підприємства до певних суб'єктів підприємництва наводяться в Господарському кодексі України.

Річну фінансову звітність підприємства повинні надавати [39]:

— органам, до сфери управління вони належать;

- трудовому колективу на їхню вимогу;
- засновникам згідно усіма засновницькими документами;
- органам виконавчої влади та іншим користувачам відповідно до чинного законодавства.

- органам ДФСУ разом із декларацією про податок на прибуток.

Також, якщо певний граничний термін надання фінансової звітності припадає на вихідний день, то даний термін буде переноситися на перший робочий день після вихідного.

За певну дату подання фінансовій звітності необхідно вважають день коли її фактично передали за призначенням (дата одержання адресатом, зазначена на штемпелі підприємства зв'язку і обслуговуючого адресата).

Отже, можна зазначити, що суб'єкти господарювання, котрим необхідно оприлюднювати фінансову звітність:

- підприємства — це емітенти цінних паперів (облігацій підприємств, іпотечних облігацій, сертифікатів фондів операцій із нерухомістю та іпотечних сертифікатів);
- акціонерні суспільства;
- банки, професійні учасники фондового ринку, страховики та інші фінансові установи;
- комунальні та державні унітарні підприємства;
- господарські суспільства, у статутному капіталі яких більше 50 % акцій виносяться територіальній громаді чи належать державі;
- господарські суспільства, 50% та більше акцій котрих відносяться господарським суспільствам та частка територіальної громади чи держави яких складає 100 % [40].

Також річна фінансова звітність оприлюднюється шляхом розташування на власній веб-сторінці (на офіційному веб-сайті в залежності до суб'єкта управління об'єктами комунальної чи державної власності) чи публікації у неперіодичні чи періодичні видання. Якщо уся річна фінансова звітність (в тому числі і консолідована) та підтягається обов'язковому аудиту а також аудиторський висновок буде публікуватися разом з звітністю.

Термін публікування фінансової звітності один для усіх перелічувальних суб'єктів — до 30 квітня року який являється наступним за звітній.

У залежності за відповідністю за змістом фінансових звітів будуть нести особи, котрі їх підписали (головний бухгалтер і керівник).

Звітним періодом для складання фінансової звітності можна вважати календарний рік. Для усіх новостворених а також підприємств, котрі ліквідуються він значно інший:

- для тільки новостворених підприємств перший звітний період може бути менше 12 місяців, але не може бути більш ніж 15 місяців;

- для підприємств, котрі ліквідуються, звітним періодом являється період із 01.01 до моменту приймання рішення про його ліквідацію. У даному випадку певна ліквідаційна комісія складає певний ліквідаційний баланс та у випадках, які передбачені законом, та публікуються протягом 45 днів.

У фінансовій звітності необхідна бути зазначена певна валюта, у котрій зображуються певні елементи звітності, і одиниці їхнього виміру.

Дані вимоги до фінансової звітності будуть стосуватися організацій, підприємств а також інших юридичних осіб всіх форм власності (окрім банків і бюджетних установ), а також суди можна віднести консолідовану звітність [41].

Головними вимогами щодо утворення консолідованої звітності відображає НПСБО 2 і вживаються певною групою організацій, підприємств і інших юридичних осіб, котрі являються материнськими та дочірніми компаніями.

Усі фінансові звіти можуть відображати певні фінансові результати операцій а також інших випадків, групуючи їх у основні групи за певними економічними характеристиками. Можна визначити п'ять груп елементів фінансових звітів (табл. 1.3).

Усі активи можуть мати певну фізичну форму (незавершене виробництво та основні засоби) або і не мати її (НМА), але вони повинні обов'язково контролюватися підприємством і приносити певну економічну вигоду. Також правом власності не являється першочерговим при визначенні поняття активу (прикладом, є активи, котрі одержуються у фінансову оренду, та відображують у балансі в складі активів, хоча на них немає юридичного права власності) [42].

Таблиця 1.3

Основні групи елементів фінансових звітів, та їх визначення

Назва звіту	Групи елементів звітів	Визначення
Баланс	Власний капітал	Частина у активах підприємства, котра залишиться після усього вирахування його зобов'язань
	Активи	Ресурси, які контролювані підприємством в результаті певних минулих подій, від яких можливо очікувати прибуття майбутніх економічних вигод до даного підприємства
	Зобов'язання	Заборгованість підприємства, котра виникла унаслідок певних минулих подій та погашення якої, в очікуванні, призведе до зниження ресурсів підприємства, який уречевлюють у собі певної економічної вигоди
Звіт про фінансові результати	Доходи	Зростання економічних вигод в вигляді прибутку активів чи зменшення зобов'язань, які спричиняють до збільшення всього власного капіталу (окрім зростання власного капіталу за рахунок певних вкладів власників)
	Витрати	Зниження усіх економічних вигод в вигляді збільшення зобов'язань чи вибуття активів, котрі призводять до зниження власного капіталу (за виключенням зменшення власного капіталу розподілу власниками чи за рахунок його вилучення)

Усі зобов'язання мають бути юридично обов'язковими (сума за роботи, товари та послуги) чи виникають в ході нормальної ділової практики підтримки добрих стосунків (прикладом, являється готовність відредагувати несправність своєї продукції після закінчення гарантійного строку) [43].

Відрізняють довгострокові і поточні зобов'язання. Врегулювання поточного зобов'язання може здійснюватиметься шляхом:

- передання інших активів;
- оплати грошових коштів;
- заміни певного зобов'язання на інше;
- переміщення зобов'язання у капітал (облігацій в акції);
- втратою чи відмови кредитором своїх прав [43].

В склад власного капіталу відносяться засоби, які унесені акціонерами, резерви, нерозподілений прибуток, які забезпечують підтримку капіталу.

У поняття доходу можна включити не тільки виручку, яка виникає у ході звичайної діяльності, у тому числі і продажу, але відсотки, орендну платню,

дивіденди та інші доходи [43].

Поняття витрат можуть включати витрати і збитки, які виникли у ході звичайної діяльності. (заробітну плату, собівартість продажу та амортизацію). Збитки – це певні статті, які підлягають під визначення витрат: збитки від реалізації основних засобів, від стихійного лиха та позареалізаційні збитки.

За для аналізу фінансового стану даного підприємства необхідно вміти читати баланс, точніше знати їх зміст статей, взаємозв'язок з іншими статтями, спосіб оцінки а також якісну характеристику. Потрібно вміти читати баланс це дасть можливість: отримати обсяг інформації про підприємство; рахувати рівень убезпечувати підприємства оборотними коштами; встановити, за рахунок котрих чинників змінювалася кількість оборотних коштів; а також оцінити фінансовий стан підприємства за певний звітний період [43]. Можливо стверджувати, що баланс відповість на таке запитання: “Яким являється фінансовий стан підприємства у даний момент?”, але може відповідати на дуже важливіше запитання: “Чому саме складався даний баланс?”можливо отримати, тільки тоді коли користуються методами економічного аналізу фінансового станупідприємства.

РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ З МЕТОЮ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У ТОВ “ФАРМГЕЙТ УКРАЇНА”

2.1. Порядок складання і подання Звіту про фінансовий стан підприємства

Усі підприємства зобов’язані складати та подавати фінансову звітність, підставою яких являються дані бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік і фінансова звітність базується на принципах, які визначені на застосованій концептуальній основі. Усі питання щодо організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на підприємстві входять до компетенції власників чи посадової особи в залежності до законодавства і установчих документів.

Найголовнішою формою фінансової звітності у підприємстві являється Баланс (Звіт про фінансовий стан. Баланс (Звіт про фінансовий стан) втілює у собі звіт про фінансовий стан сільськогосподарського підприємства, котрий зображає на конкретну дату його зобов’язання, активи та власний капітал. За певною формою, Баланс (Звіт про фінансовий стан) відображається у вигляді таблиці, із лівої сторони відображається інформація про активи підприємства, а у правій стороні відображається інформація про усі пасиви, точніше про зобов’язання, власний капітал та забезпечення.

Дослідження питань щодо формування фінансової звітності у забезпеченні прийняття управлінських рішень проведено на прикладі фінансово-господарської діяльності ТОВ “Фармгейт Україна”, де є всі можливості висвітлення означених питань з врахуванням галузевих особливостей сільськогосподарського підприємства.

Організаційно-виробнича структура сільськогосподарського підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” залежить від даних факторів:

- загальні природно-економічні умови;
- юридично-правовий статус підприємства;
- концентрація виробництва;
- спеціалізація господарства;
- наявність та використання усіх трудових ресурсів підприємства.

Кількість, територіальне розміщення, розміри, виробничі підрозділи та

спеціалізація сільськогосподарського підприємства визначається із врахуванням рекомендованих для різних агро-кліматичних зон, розмірів (по усій площі орних земель та багаторічних насаджень) та певна спеціалізація господарства, обсяг виробництва, склад, якість а також розміщення усіх сільськогосподарських угідь, ґрунтів, рельєфу та усіх наявних трудових ресурсів господарства.

Із метою збільшення ефективності сільськогосподарського виробництва ТОВ “Фармгейт Україна” і використання усіх земель проектувати спеціалізовані виробничі підрозділи. У господарствах, котрі мають значні масиви багаторічних плодкових насаджень, овочевих культур, проектується спеціалізовані овочеві, садівницькі бригади та інші.

Насамперед, для розробки облікової політики сільськогосподарського господарства розпочинається із вибору форми організації обліку, який запропоновується Методичними рекомендаціями із організації і ведення бухгалтерського обліку у сільськогосподарських підприємств. Визначити дане питання, власник ТОВ “Фармгейт Україна” забезпечив формування облікової політики із відповідністю до чинного законодавства, яке дозволяє відображати достовірну облікову інформацію підприємства.

Облікова політика сільськогосподарського підприємства здійснюється на модифікованому змісті даних розділів: робочий план рахунків в обліку; форми первинних документів для здійснення та оформлення господарських операцій, по котрим не представлені типові форми та документи за для внутрішньої бухгалтерської звітності; технологія для обробки облікової інформації; графік документообігу; рішення по інвентаризації активів та зобов'язань, робочий план рахунків рослинницьких та тваринницьких котрі передбачають допоміжні рахунки для розмежування витрат по тим виробничим циклам, які не збігаються з календарним роком.

За для обґрунтованого складання Балансу підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” будуть застосовуватися дані, котрі узагальнюють на усіх рахунках 1-6 класів Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій [48]. При цьому являється необхідним застосовувати взаємозв'язок між Планом рахунків бухгалтерського обліку а також структурою

“Балансу” (табл. 2.1). А найголовніше залишки на рахунках перших трьох класів рахунків Плану рахунків (1-й, 2-й та 3-й класи) безпосередньо утворюють Актив Балансу. Усі залишки на рахунках класів 4-й, 5-й та 6-й рахунків Плану рахунків котрі формують усі Пасиви Балансу [48].

Таблиця 2.1

**Взаємозв’язок рахунків бухгалтерського обліку і розділів “Звіту про фінансовий стан” сільськогосподарського підприємства
ТОВ “Фармгейт Україна”**

План рахунків	Розділи форми 1 “Баланс”	
Активи		
Клас I “Необоротні активи”	Розділ I активу	Необоротні активи
Клас 2 “Запаси” Клас 3 “Кошти, розрахунки та інші активи”	Розділ II активу	Оборотні активи, у тому числі і витрати майбутніх періодів
Клас 286 “Необоротні запаси,активи сальдо рахунку і групи вибуття, спрямовані для продажу”	Розділ IIIактиву	Необоротні активи, утримуванідля продажу, та групи вибуття
Пасиви		
Клас 4 “Власний капітал та забезпечення зобов’язань”	Розділ I пасиву	Власний капітал
Клас 5 “Довгострокові зобов’язання”	Розділ IIпасиву	Довгострокові зобов’язання та забезпечення
Клас 6 “Поточні зобов’язання”	Розділ IIпасиву Розділ IIIпасиву	Довгострокові зобов’язання та забезпечення Поточні зобов’язання та забезпечення, у тому числі і Доходи майбутніх періодів
Клас 6 “Поточні зобов’язання”, та сальдо рахунку 680 “Розрахунки, які пов’язані із необоротними активами і групами вибуття та утримуваними для продажу”	Розділ IVпасиву	Зобов’язання, котрі пов’язані із необоротними акти, котрі утримувані для продажу і групами вибуття

Головною основою за для складання Балансу являються записи за усіма залишками на усіх рахунках бухгалтерського обліку на певну дату Балансу, де можна систематизувати інформацію про усі господарські операції підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”. Усі статті Балансу являється узгодженими із усіма залишками на синтетичних і аналітичних рахунках у Головній книзі чи у іншому регістрі синтетичного обліку зазначеного підприємства [47].

За усіма класифікаційними ознаками ТОВ “Фармгейт Україна” розділяє основні види балансів: розподільчий, початковий (сальдовий, вступний),

санаційний, ліквідаційний, оборотно-сальдовий, також окремий та Баланс (інколи можуть зустрічатися словосполучення – баланс підприємства, бухгалтерський баланс) як певна складова фінансової звітності підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” [48].

Головними складовими елементами Балансу ТОВ “Фармгейт Україна”, які безпосередньо пов’язані із визначенням фінансового стану підприємства та змінами у ньому є: активи (господарські засоби), зобов’язання та забезпечення, власний капітал.

Активи та зобов’язання і в свою чергу забезпечення, котрі не будуть підлягати згортанню, але за винятком тих випадків, котрі передбачені окремими Положеннями (стандартами). Підсумок активу Балансу необхідний дорівнювати певній сумі зобов’язань, та забезпечень і власного капіталу, точніше розрахунку пасиву Звіту про фінансовий стан [48].

Для визначення усього фінансового стану підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” надають інформацію про усі господарські засоби (активи та ресурси), котрі ними контролюються, рівнем ліквідності, його структуру, платоспроможності і спосібність до адаптування зміни середовища у якому воно може функціонувати. Можемо зазначити, що інформація котра наведена у Балансі відображає фінансовий стан підприємства на певну зазначену дату, та надає певну загальну інформацію про його ліквідність і діяльність, та його називають “Звіт про фінансовий стан” [48]. Головними правилами складання Звіту про фінансовий стан являється: терміновість та ліквідність погашення зобов’язань а також баланс-нетто.

За даним чином, в Балансі активи підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” розташовані до активів, які важко реалізуються (основні засоби, довгострокові біологічні активи нематеріальні активи та ін.), а до активів з середнім терміном продажу відносять (дебіторська заборгованість, запаси тощо) а до активів, які не мають певних перешкод до продажу (грошові кошти а також їх еквіваленти) [49].

Терміновістю для погашення зобов’язань, являються пасиви: власний капітал, забезпечення та зобов’язання, які розміщені у частині Пасиву Балансу в порядку збільшення терміновості ліквідування зобов’язань. Точнішим, являється

від власного капіталу і довгострокових зобов'язань та забезпечень до поточних забезпечень та зобов'язань. Активами являються ресурси, котрі контролювані підприємством в результаті певних минулих подій, заступання котрих, в очікуванні, призведе до одержання економічних вигод в майбутньому.

Новітніми підходи до визнання та визначення активів може базуватися на певній концептуальній основі тому подання і складання фінансових звітів. Головним Комітетом із Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (КМСБО) при здійсненні визначення активів очікується три основні критерії, яким необхідні відповідати усі ресурси:

1. В результаті минулих подій, усі підприємства, зазвичай, отримують активи шляхом їхнього створення чи придбання, але інші події чи операції також у свою чергу збільшують активи. Прикладом, являється майно, котре підприємство отримало безоплатно, від вибуття (списання) основних засобів та ділових відходів та інше.
2. Здійснюється контроль підприємства. Контроль усіх ресурсів із боку даного підприємства та означає, що право контролювати майбутні вигоди, котрі будуть очікуються від даних ресурсів.
3. Майбутня економічна вигода, котра втілюється у активі - це певний потенціал, котрий сприяє збільшенню (побічно чи прямо) коштів чи їхніх еквівалентів на дане підприємство.

Активи зображуються у Балансі за певної умови, якщо: оцінка даних статей являється достовірно визначена та інформація є дійсно суттєвою.

Тому для визнання і розкриття активів в Балансі здійснюється їх аналіз, у процесі чого застосовується, на основі певного власного професійного погляду, певна суттєвість інформації та можливість вірогідної оцінки активу. Але тільки за умови позитивної відповіді на дані запитання, бухгалтерія зображає активи в Балансі підприємства. За для урахування в Балансі усіх активів підприємства користуються дані інвентаризації, котрі рекомендовані уповноваженою службою, котра за розпорядженням власника, у свою чергу відповідає за виконання оцінки активів і зобов'язань на даному підприємстві [49].

Витрати на створення і придбання певного активу, що в свою чергу не

можуть бути зображенні в Балансі, котрі включаються до складу витрат певного періоду в Звіті про фінансові результати. Прикладом, являється вартість отриманих фінансових інвестицій із метою одержання доходу, в разі оголошення певного емітента банкрутом, та в сою чергу не можуть підтверджуватися активом. Вони відображаються в Звіті про фінансові результати як певні інші витрати від інвестиційної діяльності [49].

Усі активи у Балансі підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” складаються із:

- основних засобів та інших необоротних активів, котрі використовуються в господарській діяльності підприємства;
- сировини, запасів, матеріалів, незавершеного виробництва, готової продукції чи товарів, котрі придбані із метою перепродажу;
- дебіторської заборгованості юридичних та фізичних осіб;
- фінансових інвестицій;
- грошових коштів а також їхні еквіваленти. Активи зображуються у Балансі за умови, котрі: очікується одержання у майбутньому певних економічних вигід, котрі пов'язані із його застосуванням; та його вартість може бути достовірно зазначена.

Витрати на створення і придбання активу, котрі не будуть відповідати зазначеним нами умовам, та не можуть бути зображенні у Балансі та входять до складу витрат певного звітного періоду в Звіті про фінансові результати.

Усі активи Балансу класифікують на необоротні та оборотні. Оборотними активами вважаються грошові кошти та їхні еквіваленти, котрі не обмежені в використанні, а також відносяться інші активи, котрі рекомендовані за для споживання чи реалізації продовж певного операційного циклу чи дванадцяти місяців із дати балансу, а усі інші активи відносяться до необоротних.

В склад необоротних активів, який являється першим розділом активу Балансу, охоплюють: довгострокові фінансові інвестиції, незавершене будівництво, відстрочені податкові активи, нематеріальні активи, довгострокові біологічні активи, довгострокова дебіторська заборгованість, основні засоби, гудвіл а також інші необоротні активи.

Усі оборотні активи котрі включені у статті другого розділу активу Балансу і

в тому числі відносяться: поточні фінансові інвестиції, запаси, дебіторська заборгованість за роботи, товари та послуги, дебіторська заборгованість за певними розрахунками, також включаючи розрахунки із бюджетом, в тому числі із податку на прибуток, за всіма виданими авансами; інша поточна дебіторська заборгованість, витрати майбутніх періодів, усі гроші та їхні еквіваленти, а також інші оборотні активи.

Третій розділ активу Балансу буде складатися із однойменної статті - необоротні активи, котрі одержані для продажу і групи вибуття та охоплюють інформацію про ціну нематеріальних активах, основних засобів та інших необоротних матеріальних активах, які здійснюються для певних цілей продажу.

У пасиві Балансу зображується власний капітал та зобов'язання підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”. У першому розділі пасиву балансу відображається власний капітал до складу якого входять наступні складові: додатковий капітал, зареєстрований капітал, резервний капітал, капітал у дооцінках, неоплачений капітал, нерозподілений прибуток чи непокритий збиток та вилучений капітал.

Зобов'язання котрі містять в собі можливість майбутнього вилучення усіх коштів підприємства та втрати певної економічної вигоди, які являються результатом прийнятих в минулому зобов'язань. Погасивши зобов'язання, підприємство, в більшості випадків, віддає ресурси, котрі матеріалізують в собі певні економічні вигоди, за для мети задоволення усіх претензій інших сторін. Зменшення зобов'язання може здійснюватися передачею певних інших активів, виплатою коштів та наданням певних послуг, а також заміною даного зобов'язання на інше, перебудови зобов'язання у капітал.

У другому розділі пасиву Балансу відображаються наступні статі: цільове фінансування; довгострокові кредити банків; відстрочені податкові зобов'язання; інші довгострокові зобов'язання а також довгострокові забезпечення. Усі довгострокові зобов'язання зображуються в Балансі даного підприємства за теперішньою вартістю.

У третьому розділі пасиву Балансу поєднуються певні наступні статті: поточна кредиторська заборгованість за певними довгостроковими зобов'язаннями; за роботи, товари і послуги; розрахунками із бюджетом, в даному числі із податку

на прибуток; розрахунками з страхування; короткострокові кредити банків; обчислення із оплати праці; доходи майбутніх періодів; поточні забезпечення; та інші поточні зобов'язання.

У четвертому розділі пасиву Балансу входить однойменна стаття “Зобов'язання, котрі пов'язані із необоротними активами, одержаними за для продажу і групами вибуття”, у якому зображуються зобов'язання, котрі визначаються сумою, одержаною в вигляді перед оплати за усі реалізовані необоротні активи та групи вибуття даних активів.

Крім того, можливо підкреслити, які розміщені і активів та пасивів балансу у звітній формі призначені у ТОВ “Фармгейт Україна” втілюється у порядку підвищення ліквідності. Але даний принцип порушується за рахунок третього розділу активів “Необоротні активи та групи вибуття утримувані для продажу” [50]. Ми вважаємо, якщо оборотність грошових коштів та їх еквівалентів, готової продукції, дебіторської заборгованості являється вищою, ніж основні засоби, котрі у майбутньому будуть продані.

У табл. 2.2 представлена запропонована нами структура Балансу для ТОВ “Фармгейт Україна” і перелік розділів котрі передбачено НП(с)БО.

Ось таким чином, баланс сільськогосподарського підприємства являється не лише звітним документом та методом бухгалтерського обліку а також являється цінним інформативним джерелом за для прийняття правильних управлінських рішень, та здійснення аналізу фінансового стану, та інструментом за для планування і прогнозування а також формування стратегій суб'єкта господарювання.

Враховуючи усе вищенаведене, виникає велика потреба у якісному і повному розриті інформації у звіті. У залежності на відмінну від певних міжнародних стандартів, де головна увага повинна приділяється не формі звіту, а інформативності і якості даних, звіт за усіма національними стандартами являється регламентованим а також має необхідність для доповнення. На нашу думку, представлені шляхи щодо удосконалення структури балансу а також варто використовувати на практиці, тому що це вплине на збільшення якості інформації, що в свою чергу збільшується корисність даних та сприятиме наближенню до усіх

вимог міжнародних стандартів.

Таблиця 2.2

Рекомендовані щодо зміни до структури Звіту про фінансовий стан ТОВ

“Фармгейт Україна”

Запропонована структура Звіту про фінансовий стан	Структура відповідно до НП(с)БО
<i>Актив</i>	<i>Актив</i>
Розділ I. Необоротні активи (<u>ми рекомендуємо надати розширену аналітику до статей інвестиційна нерухомість, нематеріальні активи, основні засоби та інші необоротні активи</u>)	Розділ I. Необоротні активи
Розділ II. Оборотні активи (<u>у тому числі необхідно розпочати із статті “Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття”</u>)	Розділ II. Оборотні активи
Розділ III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	Розділ III. Необоротні активи, утримувані для продажу, і групи вибуття
<i>Пасив</i>	<i>Пасив</i>
Розділ I. Власний капітал	Розділ I. Власний капітал
Розділ II. Довгострокові зобов'язання та забезпечення	Розділ II. Довгострокові зобов'язання та забезпечення
Розділ III. Поточні зобов'язання (<u>у тому числі необхідно включати інформацію про зобов'язання, котрі пов'язані із необоротними активами утримуваними для продажу</u>)	Розділ III. Поточні зобов'язання
Розділ IV. Зобов'язання, пов'язані із необоротними активами, утримуваними для продажу і групами вибуття	Розділ IV. Зобов'язання, пов'язані із необоротними активами, утримуваними для продажу і групами вибуття

Складаючи Баланс потрібно враховувати вимоги НП(С)БО, які не допускають для згортання статей зобов'язань та активів, але окрім певних випадків, котрі представлені відповідними П(С)БО. А також, можливо визначити, що згортання сальдо може допускається в усіх внутрішньогосподарських розрахунків, в основному за відповідним субрахунком 683 “Внутрішньогосподарські розрахунки” при формуванні загального Балансу підприємства, воно являється юридичною особою. А також при формуванні Балансу всі показники фінансової звітності філій, відділень та відокремлених підрозділів будуть входити у загальному фінансовому звіті підприємства усі юридичної особи. Одразу після того як наводяться усі рядки балансу потрібно розрахувати підсумки активу та пасиву і вони будуть дорівнювати один одному і це свідчить тому, що Баланс зложено правильно.

2.2 Особливості формування Звіту про фінансові результати підприємства

Потреба у складанні форми № 2 “Звіт про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)” зумовлені тим, що уся інформація, котра знаходиться в Балансі зображає весь обсяг активів, капіталу і зобов'язань на конкретну звітну дату та являється недостатнім користувачам для оцінення результативності функціонування сільськогосподарського підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”. Щоб визначити рівень розвитку підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” з’являється значна необхідність за для оцінення ділової активності, яка у свою чергу, відчуває необхідність відомостей про витрати і доходи підприємства.

Відмінністю від Балансу, у якому зображується сальдо рахунків із обліку зобов'язань, активів та власного капіталу, у Звіті про фінансові результати відображається інформація про одержані доходи і понесені витрати, точніше кредитові і дебетові обороти зазначених рахунків бухгалтерського обліку 7-го та 9-го класів.

Усі показники Звіту про фінансові результати можуть надавати шанс оцінити, те наскільки успішно може функціонувати та які джерела фінансування має підприємство ТОВ “Фармгейт Україна”: від фінансових чи інвестиційних операцій або від основного виду діяльності.

Головною роллю Звіту про фінансові результати ТОВ “Фармгейт Україна” являється зображення джерел і величини утворення фінансового результату підприємства – збитку чи прибутку, які пов'язані із основною діяльністю. За допомогою даного Звіту усі користувачі мають право оцінити усі можливості підприємства за для ефективно користування наявними господарськими ресурсами чи ступінь ризику за для досягнення передбачуваних результатів від укладення коштів в функціонування підприємства.

Головною метою для складання даного звіту являється надання усім користувачам правдивої повної та неупередженої інформації про всі витрати, доходи, сукупний дохід, прибутки та збитки підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” за певний звітний період.

При складанні Звіту про фінансові результати підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” дотримуватися принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, яким

передбачено, що для визначення фінансового результату звітного періоду зіставляються доходи усього звітного періоду із витратами, котрі були виконані для одержання даних доходів.

В Звіті про фінансові результати подаються тільки ті витрати та доходи, котрі відповідають певним критеріям, які визначені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Головним інструментом для укладання Звіту про фінансові результати ТОВ “Фармгейт Україна” в залежності до чинних План рахунків, точніше дані певних рахунків обліку витрат та доходів та дані аналітичного і синтетичного обліку які представлені на рисунку 2.1.

Доходи	Операційна діяльність	Витрати
* виручка від реалізації продукції, надання послуг (Кт рах. 70)		* собівартість продукції, робіт, послуг (Дт рах. 90); * Адміністративні витрати (Дт рах. 92); * Витрати на збут (Дт рах. 93).
Доходи	Інша операційна діяльність	Витрати
* від списання кредиторської заборгованості, реалізації і безоплатно отриманих оборотних активів, операційної оренди та ін. (Кт рах. 71)		* від безнадійної дебіторської заборгованості, нараховані штрафи, собівартість реалізації оборотних активів тощо (Дт 94)
Доходи	Інвестиційна діяльність	Витрати
* від вкладення коштів у інші підприємства (Кт рах. 72); * від реалізації, безоплатного отримання, списання необоротних активів (Кт рах. 74)		* збитки від участі в капіталі (Дт рах. 96) * залишкова вартість реалізації списаних, безоплатно переданих необоротних активів (Дт рах. 97)
Доходи	Фінансова діяльність	Витрати
* у вигляді відсотків від зберігання коштів на депозитних рахунках, як плата за фінансовою орендою (Кт рах. 75)		* на сплату відсотків за кредитами, вартості послуг фінансової оренди (Дт 95)

Рис. 2.1 Доходи і витрати від певних видів діяльності сільськогосподарського підприємства ТОВ“Фармгейт Україна”

Певним звітним періодом за для укладання Звіту про фінансові результати являється календарний рік та квартал із 1-го січня по 31 грудня включно. Даний звіт утворюється наростаючим підсумком за оборотами відповідних номінальних рахунків. Уся інформація у Звіті про фінансові результати приводяться на дві дати, котрі являються дуже важливими для проведення фінансового аналізу підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”: за певний попередній період. за звітний період.

Необхідність створення звіту форми № 2 “Звіт про фінансові результати” ТОВ “Фармгейт Україна” залежить в тому, що:

- надає інформацію про результативність і активність господарської діяльності підприємства за конкретний період часу.
- являється певною основою, підставою якої створюється прогнозування майбутньої господарської діяльності підприємства.
- зображає джерела і величину утворення фінансового результату, структури і складу витрат, котрі пов’язані із головною основною функціонування підприємства.

Головними елементами Звіту про фінансові результати являються витрати і доходи підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”. До усіх господарських операцій котрі будуть супроводжуватися зниженням економічної вигоди у вигляді зменшення активів, котрі не являються витратами підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” відносить викуп часток чи акцій, вилучення паїв та вкладів, розподілення власного капіталу між усіма власниками. Суттєвим являється те, що витрати та доходи відображаються у обліку та звітності в момент здійснення, незважаючи на час прибуття чи оплати грошей і відображаються у обліку періодів, до котрих вони будуть відноситися.

Доходом сільськогосподарського підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” являється виручка від реалізації зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур та допоміжної діяльності у рослинництві.

Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції, інших активів розраховується у разі присутності наступних умов:

- покупцеві надані усі вигоди та ризики, котрі пов’язані із правом на власність

- продукції (інших активів та товар);
- підприємство котре не виконує у подальшому контроль і управління за реалізацію продукції (інші активи і товари);
- сума доходу буде достовірно розрахована;
- впевненість у результаті усіх операцій відбувається в зростанні економічних вигод даного підприємства, а щодо витрати, котрі пов'язані із даною операцією, вони можуть бути достовірно визначені.

За для вірного визначення фінансового результату господарської діяльності підприємства потрібно дотримуватися певних умов визнання витрат та доходів (рис. 2.2).

Рис. 2.2. Загальні умови визнання доходів і витрат підприємства

ТОВ “Фармгейт Україна”

Чистий дохід від реалізації продукції (робіт, товарів чи послуг) здійснюється шляхом розрахунку із доходу від реалізації продукції, отриманих знижок, суми обернутих давніше проданих доходів, товарів, котрі за договорами ставиться комітентам, зборів та податків.

В склад інших операційних доходів входять сума інших доходів від операційної діяльності даного підприємства, суди не входить чистий дохід від реалізації продукції (послуг, товарів, робіт), точніше: дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від операційної

оренди активів; дохід від відсотків, роялті, одержаних на усі залишки коштів на рахунках у банках, також дохід від реалізації оборотних активів (окрім фінансових інвестицій) та необоротних активів, одержаних для продажу і групи вибуття тощо.

В склад фінансових доходів входять відсотки, дивіденди та інші доходи, одержані від фінансових інвестицій (не включаються доходи, котрі обліковуються за методом участі у капіталі). А склад інших доходів, точніше, входить у склад дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць, інші доходи, котрі виникають в процесі усієї господарської діяльності, але вони не пов'язані із операційною діяльністю підприємства [51].

Дохід не буде визнаватися, якщо витрати не будуть підлягати достовірній оцінці. Аванси, одержані від замовників та клієнтів, не являються доходом, а вони визнаються зобов'язаннями підприємства.

Дохід від надання послуг, визначається, враховуючи ступінь завершеності операції із надання послуг на певну дату Балансу за даних умов:

- пені ймовірності отримання економічних вигод від наданих послуг;
- можливість достовірно оцінити дохід;
- можливість достовірної оцінки певного ступеня закінченості надання послуг на задану дату Балансу;
- можливість достовірно оцінити усі витрати, котрі здійснені для надання послуг та необхідність їх завершення.

Якщо надані послуги полягають в здійсненні виконання великої кількості операцій за певний період часу, та дохід розраховується шляхом рівномірного нарахуванню за даний період (окрім певних випадків, коли метод точніше визначає ступінь завершеного наданих послуг). Але за умови якщо дохід від наданих послуг не може бути правильно визначений, то він буде відображений у бухгалтерському обліку в повному розмірі зазначених витрат, які підлягають до відшкодуванню.

Якщо весь дохід від наданих послуг не можна достовірно оцінити та не має ймовірності до відшкодування зазначених витрат, тому дохід не буде визнаватися, а усі понесені витрати відносяться до витрат звітного періоду. Якщо у майбутньому сума доходу може бути достовірно оцінена, тоді весь дохід визначається за даною оцінкою.

При визначені доходів необхідно пам'ятати, що цільове фінансування можливо визнаватися чи не визнаватися доходом. Не визначається цільове фінансування доходом поки не буде існувати свідчення того, що воно буде одержане і підприємство здійсню умови до даного фінансування.

Доходом визнаватися в результаті використання усіх активів іншими сторонами підприємства. Дані види доходів мають бути в вигляді відсотків, дивідендів та роялті. При цьому дані доходи визначаються якщо: певне прибування економічних вигод, які пов'язані із даною операцією; дохід буде достовірно оцінене. Не може бути достовірно визначене витратами та не включаються до Звіту про фінансові результати ТОВ “Фармгейт Україна”: платежі за договорами комісії, також агентськими угодами, іншими аналогічними договорами на користь комітента; авансова оплата робіт, запасів та послуг; погашення отриманих позик; інші зниження активів чи зростання зобов'язань, які не відповідатимуть ознакам, котрі представлені у П(С)БО 16; витрати, котрі зображають зниження власного капіталу в залежності до П(С)БО.

Відповідні правила оцінки доходів, котрі визначені за допомогою П(С)БО 15 представлені на рисунку 2.3.

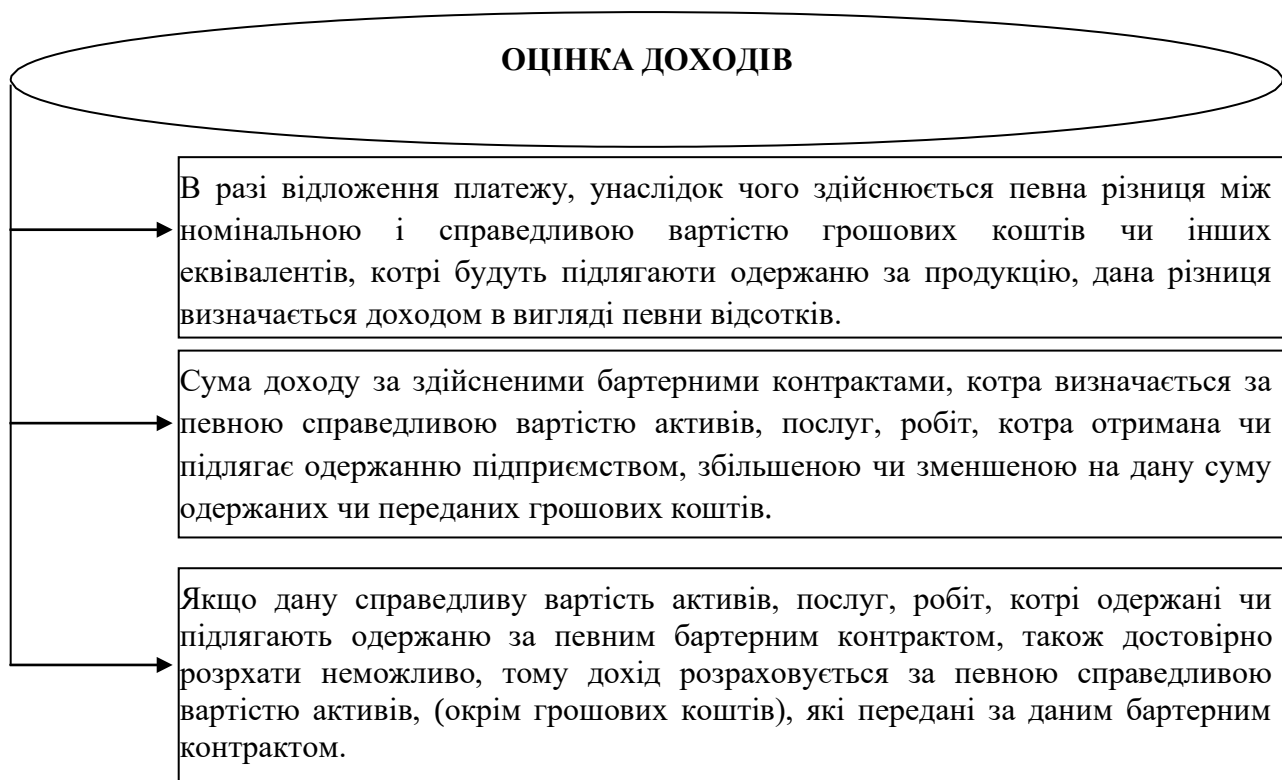

Рис. 2.3 Оцінка доходів підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”

За для того, щоб заповнити Звіт про фінансові результати необхідно використовувати номінальні чи як їх ще називають тимчасові рахунки класів 7, 8, 9 Плану рахунків. Також до кожного субрахунку доходів представлено певний відповідний субрахунок витрат, окрім витрат на збут, адміністративних витрат та податку на прибуток.

Витратами які відображені у Звіті пр фінансові резултати визнаються чи зростанням активів, чи збільшення зобов'язань, котрі в призводить до зменшення власного капіталу підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” (винятком є зменшення капіталу у наслідок його розподілу чи вилучення власниками), за певної умови, якщо дані витрати можуть бути достовірно оцінені (рис. 2.4).

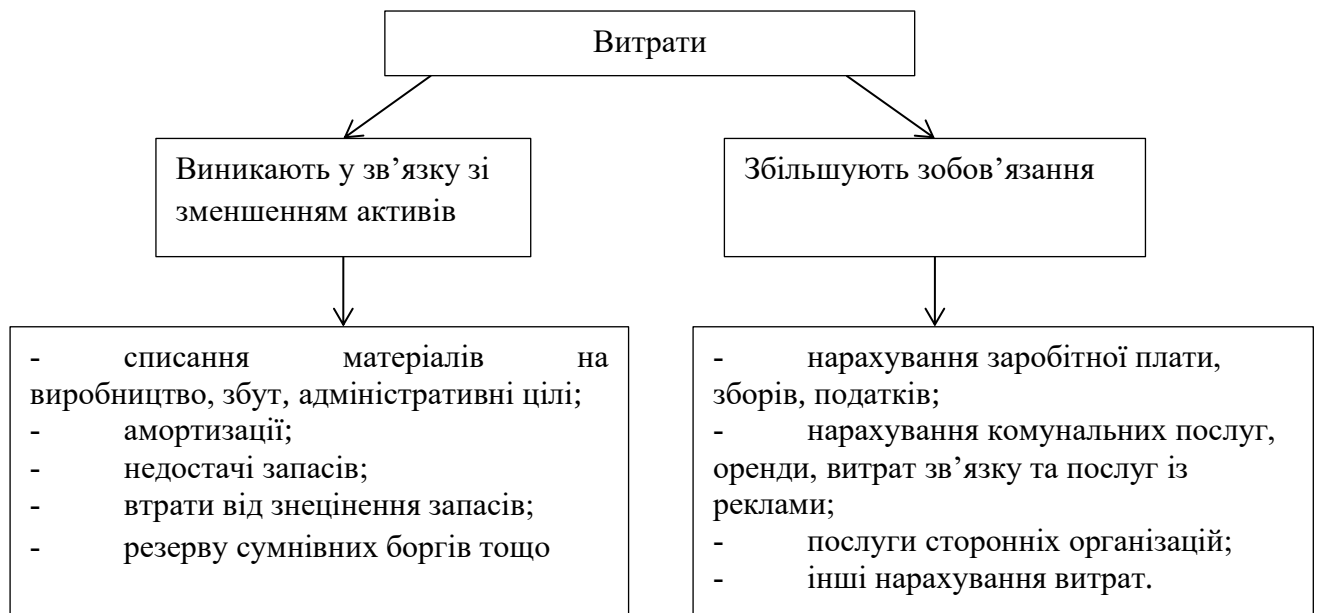

Рис. 2.4 Визнання витрат на підприємстві ТОВ “Фармгейт Україна”

Витрати визначаються витратами зазначеного періоду одночасно із визнанням доходу, для одержання якого вони здійснюються.

Витрати, котрі неможливо прямо пов'язати із доходом звітнього періоду, зображаються в складі витрат звітнього періоду, у якому вони здійснюються. Прикладом, являються адміністративні витрати та витрати на збут.

Якщо актив забезпечує отримання певних економічних вигод в продовж звітних періодів, то усі витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості між певними звітними періодами.

До витрат сільськогосподарського підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” відносять:

- витрати на насіння і посадковий матеріал;
- витрати на оплату праці;
- відрахування на соціальні заходи;
- паливо і мастильні матеріали;
- добрива;
- засоби захисту рослин;
- сировина і матеріали (без зворотних відходів);
- інші витрати на утримання основних засобів;
- роботи і послуги;
- витрати на ремонт необоротних активів;
- інші витрати;
- загальновиробничі витрати.

Формування усіх витрат на виробництво продукції сільськогосподарського підприємства спричинені певними особливостями, такі як сезонність виробництва, використання землі в якості основного засобу, залежить від природно-кліматичних умов а також тривалість виробничого циклу.

2.3. Відображення звітної інформації про рух грошових коштів та власний капітал

Продовж декількох останніх років на фоні позитивного росту економіки України поліпшення результатів підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” особливо спостерігається потяг вищого керівництва підприємств оберегти напрями економічного зростання. У той же час як раніше для максимізації особистих доходів суб’єкти підприємництва користувалися даними чинники, як пошук нових ринків збуту, агресивна рекламна кампанія, збільшення фізичного об’єму продукції, що виробляється, сьогодні, крім того, вони присвячують все більшу увагу додатковим методам збільшення прибутковості, а також одержанню конкурентних привілеїв.

Не відказуючись від “класичних” варіантів покращення економічних показників, рідних підприємств, орієнтуючись на західну практику, все частіше фіксують свою увагу на дані чинники зростання, як покращення податкових

платежів, застосування інноваційних технологій, зменшення витрат виробництва, продуктивне управління грошовими напрямками тощо. В даному реєстрі не крайнє місце займає оптимізація та організація переміщення грошових потоків, яка виходить на головний простір в системі управління підприємством. Через те що, саме грошовий простір визначає результативність роботи підприємства, яку потрібно так організувати, щоб рух грошей за даний період перевищував їх початок з підприємства.

Підприємство ТОВ “Фармгейт Україна” поволі приходить до розуміння значення використання новітніх методів ефективного управління грошовими рухами як об’єктом фінансового менеджменту. Те сама ситуація з бухгалтерським обліком грошової діяльності, особливо це торкається основного звітного документа, в якому спрямовує дані про динаміку грошових коштів упродовж звітного періоду в розрізі різновидів господарської роботи – Звіту про рух грошових коштів (ф. № 3). Осмислюючи, а інколи і не осмислюючи важливість даної звітної форми, досить багато бухгалтерів виповнюють її недостовірно або неправильно. Ми думаємо що, це з’єднано насамперед з великою трудомісткістю утворення здебільшого статей Звіту про хід грошових коштів.

Через те що, цілю укладання Звіту про рух грошових коштів ТОВ “Фармгейт Україна” є приділення користувачам фінансової звітності правдивої, неупередженої та повної, даних про зміни, що проводилася у грошових коштах підприємства та їх рівноцінних за звітний період.

У Звіті про рух грошових коштів ТОВ “Фармгейт Україна” подають інформацію про рух грошових коштів продовж звітного періоду в підсумку інвестиційної, фінансової та операційної роботи. Звіт про рух грошових активів не визначає майбутній рух грошових активів, але є вихідним при прогнозуванні, це значна частина фінансового управління. Фахівцф з управлінського обліку укладаються внутрішні конфіденційні передбачення руху грошових активів для керівництва підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”.[52; 166] Якщо грошові активи підприємства збільшені протягом певного періоду, то даний факт цінюється позитивно, і навиворіт. У кінцевому суму підприємство має утворювати позитивну грошову кількість, щоб збільшувати своє функціонування. Тому потрібно не лише

перевіряти залишки капіталів у банку, а й керувати пасивами і активами з цілю генерування грошових капіталів.

Звіт про рух грошових коштів ТОВ “Фармгейт Україна” зображає зміни в чистих капіталів підприємства, а також шанс останнього створювати платежі за поточними зобов’язаннями (ліквідність) у прийдешньому.

Звіт про рух грошових ресурсів надає користувачам дані про змогу підприємства як суб’єкта кредитування чи інвестування залучати (заробляти, генерувати) грошові властивості, про динаміку грошових потоків, про зміни у їх контингентів[53; 85].

Еквіваленти грошових коштів короткотривалі високоліквідні фінансові вкладення, які вільно конвертуються чіткі суми грошових коштів і які виділяється дрібним ризиком зміни їх вартості (державні казначейські білети, депозитні сертифікати, тощо). Так, окремо, суму оплачену банку, яка належить погашення відсотки та позики, буде зображена двома поглядами: відсотки – у контингенту операційної роботи, а погашення позики – у контингенті фінансової роботи.

Негрошові операції – це діяльність, які не потребують користуються їхніх еквівалентів або грошових коштів. Прикладом даних операцій є: бартерні операції. Надходження головних засобів на даних фінансового лізингу, перебудови зобов’язань на особистих капітал. Також не зображаються у наведеному Звіті внутрішні зміни у запасі еквівалентів та їх грошових коштів.

Доставлення коштів до каси з банку підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” не доліджують як хід грошових коштів в наслідку операційної роботи.

Нереалізовані курсові різниці – це курсові відмінності, з’єднані з рахунком сум пунктів в іноземній валюті (кредиторська та дебіторська заборгованість) решта коштів в касі і на валютних рахунках.

Взагалі систематичність заповнення Звіту про рух грошових коштів ТОВ “Фармгейт Україна” дозволено розбити на декілька частин: Подання одержаних даних у формі Звіту про рух грошових коштів; обчислення руху грошових коштів у результаті фінансової роботи; обчислення руху грошових коштів у наслідку інвестиційної роботи; обчислення руху грошових коштів у наслідку операційної роботи; обчислення зміни остатків грошових коштів та їх еквівалентів[54].

Отже, спостерігаємо напрямок підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”: грошовий рух від інвестиційної роботи збільшується випадково під впливом зменшення показників, що діють на його зміну; із грошовим рухом від фінансової роботи маємо зворотну ситуацію – його збільшення зумовлене збільшенням показників, які спостерігають на нього вплив. Це з’ясовується досить легко. Рахунки обчислення грошових коштів та їх еквівалентів (351 “Еквіваленти грошових коштів”, 33 “Інші кошти”, 31 “Рахунки в банках”, 30 “Готівка”) є діяльними, теж і рахунки, переміна по яких з’єднана з інвестиційною роботою (10 “Основні засоби”, 14 “Довгострокові фінансові інвестиції”, 35 “Поточні фінансові інвестиції”, тощо).

Як елементи фінансових запасів підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” особистий капітал бере участь у утворенні чистих активів (робочого капіталу). Через те що, під особистим капіталом пояснюють частину коштів підприємства, що лишаються після нарахування усіх його зобов’язань. Величина особистого капіталу обчислюються як різниця між борговими зобов’язаннями і ціною його майна. По-іншому кажучи, особистий капітал підприємства це виснавок першого розділу Балансу. Особистий капітал міститься у різних формах, тому дослідження динаміки та структури змін дає змогу приймати аргументовані рішення щодо збільшення капіталу, приєднання інших фінансово – кредитних установ та кредитів банків. Величина капіталу засвідчує про фінансовий стан та потенціал підприємства, тому зміни в його загальній величині та структурі є предметом аналізу та контролю. Головні функції особистого капіталу ТОВ “Фармг Власний капітал ТОВ “Фармгейт Україна” особисті джерела фінансування підприємства, які без формулювання терміну повернення внесені його учасниками (засновниками) або відкладені ними на підприємстві із прозорого прибутку. Тому за формами особистий капітал діляться на два види:

- -нерозподілений прибуток;
- -інвестований (оплачений або вкладений капітал)

Нерозподілений прибуток ТОВ “Фармгейт Україна” частка чистого прибутку, що не була поділена між акціонерами.

Інвестований капітал – це сума привілейованих та простих акцій за їх об’явленою (номінальною) вартістю, а також допоміжні укладений капітал, який також можливо бути ділити за основами утворення. ейт Україна” представлені у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Головні функції власного капіталу ТОВ “Фармгейт Україна” [55; 23].

Функції	Зміст
Захисту і відповідальності прав кредиторів	- зображений в балансі підприємства особистих капітал є для зовнішніх користувачів критерієм відносин зобов’язань на підприємстві, а також оборона кредиторів від утраті капіталу
Відшкодування понесених збитків	- часткові збитки мають оплачуватись за рахунок особистого капіталу;
Довгострокового фінансування	- містяться у наказі підприємства необмежене чимало;
Кредитоспроможності	- при отриманні кредиту, за інших рівних передумов перевага приділяється підприємствам з меншою кредиторською заборгованістю значним особистими капіталом;
Влади і самостійності	- розмір особистого капіталу обчислює ступінь впливу та незалежності його власників на підприємство;
Розподілу активів і доходів	- частини окремих власників у капіталі є базою при поділі фінансового майна та результату при ліквідації підприємства;
Фінансування ризику	- особистий капітал фінансування і користуються ризикованих вкладень, на що можуть не прийнятися кредитори.

Різні обов’язки виконують додатковий і статутний капітал. Отже, статутний капітал ТОВ “Фармгейт Україна” це первинне джерело утворення і інвестування майна підприємства. На відмінність від додаткового, він постачає регулювання відносин управління і власності підприємством, його об’єм не може бути меншим за установлену законодавством суму. Належать до особистого капіталу: пайовий капітал, статутний капітал, інший додатковий капітал, резервний капітал, додатково вкладений капітал, вилучений капітал, неоплачений капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Головний зміст по елементної класифікації особистого капіталу зображено в таблиці 2.4.

Статутний капітал є головним елементом особистого капіталу один із головних показників, що пояснює фінансовий стан і розміри підприємства.

Пайовий капітал підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” комплекс коштів юридичних і фізичних осіб, добровільно розташованих у товаристві для створення його господарсько-фінансової роботи, паїв членів колективних аграрних

підприємств в сільському господарстві, отриманих в 71 результаті поділу на паї колективної власності. [56; 49].

Таблиця 2.4

Зміст і структура особистого капіталу ТОВ “Фармгейт Україна”

№ з/п	Стаття особистого капіталу	Зміст
1	Статутний капітал	Зареєстрована вартість привілейованих та простих акцій для акціонерних сум і товариств статутного оголошеного капіталу для інших підприємств, наведені в статутних актів
2	Пайовий капітал	Сума пайових внесків юридичних і фізичних осіб, якщо це наведено статутними документами
3	Додатково вкладений капітал	Сума збільшення ціни продажу акцій над номінальною ціною (емісійний дохід)
4	Інший додатковий капітал	Сума вартість активів, дооцінки необоротної діяльності, безоплатно одержаних підприємством від юридичних або фізичних осіб, інші різновиди допоміжного капіталу
5	Резервний капітал	Сума резервів, утворених підприємством згідно з чим до статутних документів або чинного законодавства
6	Непокритий збиток	Заборгованість учасників (власників)
7	Неоплачений капітал	Вигода, непокритий збиток або реінвестований у підприємство, за вкладами до статутного капіталу
8	Вилучений капітал	Вартість акцій особистої емісії, викуплених продуктами у своїх акціонерів .

Укладається додаткові кошти із емісійного доходу, тобто доходу отриманого від розміщення акцій особистої емісії за цінами, які переважають дооцінки активів; номінальну вартість; безоплатного отримання необоротних активів; іншого допоміжного капіталу. Обсяг, який на дату реєстрації підприємства наведений, але фактично не зазначений засновниками, є неоплачені кошти підприємства. На суму неоплачених коштів зменшується реальний об’ємів статутного капіталу і в балансі зображується зі знаком мінус. Суми вилучених коштів зображають вартість акцій особистої емісії, які на цей момент не наведені серед акціонерів. Конфіксований капітал не залежить від суми особистого капіталу. Він показує, що кошти відноситься підприємству, але не зафіксований за конкретним акціонером (фізичною особою). Акції, що частково вилучені повинні бути анульовані або перепродані.

ТОВ “Фармгейт Україна” користуються кошти страхового (резервного) капіталу належно до напрямів, наведених в установчих документах: як норма, у випадку недостатчі прибутку за рахунок страхового (резервного) капіталу накриваються непередбачені витрати і втрати, оплачуються борги перед

кредиторами при руйнуванні товариства, оплачуються дивіденди за привілейованими діями тощо.

Нерозподілені прибутки – це прибутки, отримані в результаті господарсько-фінансової роботи підприємства, які скорочені на суму прибутків зазначених у звітному році, включає нарахування податку на прибуток.

Нерозподілений прибуток збільшує суму і власністю акціонерів особистого капіталу. Якщо підприємство у звітному чи в давніх періодах запрацювало збитково, то у нього можуть з'явитися непокриті збитки. На сума даних збитків зменшується величина особистого капіталу.

Поточні і довгострокові зобов'язання підприємства належать до залученого зі аспекту капіталу. Дані ресурси можуть долучатися на 72 добровільних засадах на причині угоди між кредитором і підприємством. Вони можуть підходити в результаті продавання підприємством облігацій, як заборгованість у постанові довгострокових зобов'язань з оренди (лізингу). З іншої сторони, залучення зі сторони окремих різновидів ресурсів може бути об'єктивною потребою.

Підприємство ТОВ “Фармгейт Україна” окремий час використовується ресурсами, що відносяться працівникам підприємства, постачальникам, іншим кредиторам. Схожі тимчасові приєднання капіталу характеризуються як поточні зобов'язання. Основа поповнення особистого капіталу, а також операції, в результаті створення яких особистий капітал було зменшено зображаються у Звіті про власний капітал.

Зміст, вимоги та форма до укладання Звіту про власний капітал обчислюються НП(С)БО 1. Цілю укладання даного Звіту є розкриття даних про зміни у складі особистого капіталу підприємства продовж звітнього періоду. Звіт про особистий капітал укладається у формі оборотної інформації (з елементами шахової інформації) в частині статей I розділу пасиву.

В меті побудови Звіту про власний капітал належать балансовий метод, тобто для усякого елемента підрахунок створюється наведеним чином: сальдо на дебют звітнього періоду мінус (плюс) зміни за звітний період прирівнюється сальдо на кінці звітної фази.

Під час укладання Звіту про власний капітал першим періодом є переміщення залишку особистого капіталу зі публікацій частину I пасиву Балансу на почин звітнього року. На дальших етапах укладання Звіту про власний капітал потрібно оформляти належні частини звітної форми.

Першій частині – це коригування відкладеного залишку. Воно реалізується в тому випадку, якщо на підприємстві здійснювалися: зміна облікової політики, корекція помилок та інші зміни, що торкається залишків до теперішніх звітних періодів, проєктовані П(С)БО.

Зміною облікової політики не рахуються: ухвалення облікової політики для операцій або подій, які різні за метою від попередніх операцій чи подій; ухвалення нової облікової політики для операцій або подій, які не створюються раніше або які не є значними. Свіжа облікова політики використовується до операцій і подій з моменту їх утворення. У події, коли через те що помилки фінансова звітність не може обчислюватися достовірною на дату її укладання, то дана помилка вважається 74 значною. Суму справлення значної помилки, з'єднаної з попередніми періодами, потрібно зображувати в звітності виправленням сальдо не зафіксованого прибутку на початок періоду.

II розділ Звіту про особистий капітал – це зображення змін у особистому капіталі у наслідку переоцінки активів. Дані операції упливатимуть на пункт “Інший додатковий капітал, тобто уцінка” – зменшить її, а дооцінка збільшить. Потрібно зауважити, що при укладанні даного Звіту відповідно до НП(С)БО 1 показники фіксуються зі знаком “-“ або “+”, що вказує зменшення або збільшення залишку належного елемента особистого капіталу.

В розділі “Чистий збиток (прибуток) за звітний період” зображається сума чистого прибутку (збитку, яка обчислюється в Звіті про фінансові результати).

В прийдешньому розділі наводяться показники, що зображають розподіл прибутку на направлення прибутку або на виплату власникам в поповнення резервного капіталу і статутний капітал. В наведеному випадку здійснюється одномоментно збільшення статей “Резервний капітал” і “Статутний капітал” і зменшення статті “Нерозподілений прибуток”

Після цього в Звіті про власний капітал у публікаціях розділу “Внески учасників” фіксуються показники про зміни неоплаченого капіталу в результаті, збільшення статутного капіталу підприємства і зменшення або збільшення дебіторської заборгованості учасників за вкладами до статутного капіталу. У публікаціях розділу. “Вилучення капіталу” показуються показники про зменшення особистого капіталу підприємства в результаті анулювання або викупу відокремлених акцій акціонерним товариством, скорочення номінальної вартості акцій або з інших причин.

Крайній розділ Звіту про власний капітал “Інші зміни в капіталі” складається з показників про усі інші зміни у особистому капіталі, які не знайшли зображення в попередніх статтях.

Таким чином, наведений звіт демонструє, за рахунок даних чинників змінились за рік склад та сума особистого капіталу підприємства. Для здійснення порівняльного аналізу даних в майбутні звітні періоди підприємства змушені долучати до річного звіту Звіт про власний капітал за попередній рік. Окрім такої форми Звіту про власний капітал потрібно у додатках до фінансової звітності з'ясувати додаткову інформацію.

РОЗДІЛ III. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У КОНТЕКСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Горизонтальний і вертикальний аналіз бухгалтерського балансу підприємства

Економічний аналіз господарської діяльності являється засобом за для обґрунтування планів та контролю за виконанням їх з метою являється виявлення недоліків, оперативного впливу та помилок на усі економічні процеси за для коригування планів і управлінських рішень. Планування розпочинаються і завершується аналізом результатів діяльності підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”. Аналіз дає велику змогу збільшення рівня планування та наукового обґрунтування.

Одну із головних ролей аналіз відіграє в поліпшенні фінансового стану ТОВ “Фармгейт Україна”. Він дає велику змогу встановити наявність (або відсутність) у організації певних фінансових труднощів, встановити їх причини і розробити заходи щодо їхнього усунення. В процесі здійснення аналізу визначається ступінь ліквідності і платоспроможності підприємства, та надається оцінка ймовірності можливого банкрутства у майбутньому. В процесі аналізу фінансових результатів діяльності підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” установлюється причини зазначених збитків, розробляються заходи, котрі спрямовані на їхню ліквідацію, та визначається вплив факторів на величину прибутку і розробляються рекомендації із його максимізації за рахунок використання зовнішніх та внутрішніх чинників економічного зростання.

Необхідністю аналізу бухгалтерського балансу являється у тому, щоб мати чітку уяву про фінансовий стан підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”, потрібно уміти правильно розподілити усі ресурси, та виявити напрями його розвитку, зазначити головні питання, котрі потребують коригування.

За для аналізу балансу сільськогосподарського підприємства потрібно застосовувати вертикальний та горизонтальний аналіз фінансової звітності в співвідношенні усіх фінансових даних підприємства за пару років в абсолютних і відносних та вимірюваннях. Для здійснення горизонтального аналізу балансу необхідно співставляти усі статті балансу в розрахуванні певних змін відносних та

абсолютних величин, а також якісній характеристиці установлених відхилень представлено у (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

**Горизонтальний аналіз балансу сільськогосподарського підприємства
ТОВ “Фармгейт Україна” за 2021-2022 рр., тис. грн.**

Активи	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення
<i>Основні засоби</i>				
Основні засоби, первинна вартість	524,4	1287,1	762,7	107,74%
Основні засоби, кінцева вартість	614,2	1084,0	469,8	108,87%
Нематеріальні активи, первинна вартість	2,3	3,2	0,9	90,9%
Нематеріальні активи, кінцева вартість	1,3	0,8	-0,5	-35,71%
Незавершене будівництво	1,7	3,1	1,4	127,78%
Необоротні активи, всього	665,3	1079,0	413,7	61,96%
<i>Оборотні засоби</i>				
Виробничі запаси	552,0	377,7	-174,3	-31,43%
Векселі одержані	52,8	28,1	-24,7	- 44,99%
Готова продукція	121,2	116,6	-4,6	-4,5%
Грошові кошти, в нац. валюті	82,9	66,4	-16,5	-17,79%
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	891,2	1219,8	328,6	36,4%
Дебіторська заборгованість за розрахунками	272,7	268,0	-4,7	- 0,97%
Інша поточна дебіторська заборгованість	901,8	28,9	-872,9	-96,69%
Інші оборотні активи	127,2	106,3	-20,9	-10,15%
Оборотні активи, всього	2868,1	2222,8	-645,3	-23,14%
Активи, всього	3544,3	3291,8	-212,7	-7,15%
<i>Пасиви</i>				
<i>Власний капітал</i>				
Статутний капітал	176,2	176,2	0	0
Інший додатковий капітал	458,4	458,4	0	0
Нерозподілений прибуток	443,3	412,4	-30,9	-7,15%
Власний капітал, всього	1059,6	1029,0	-30,6	-7,15%
<i>Короткострокова заборгованість</i>				
Кредиторська заборгованість	1278,3	514,0	-764,3	-61,87%
Поточні зобов'язання за розрахунками	246,9	747,8	521,9	219,87%
Інші зобов'язання	0,4	46,0	44,6	932%
Банківська позика	960,0	955,0	-5	-0,54%
Короткострокова заборгованість, всього	2484,7	2262,9	-223,8	-9,07%
Пасиви, всього	3544,3	3291,8	-212,7	-7,15%

Наведені нами дані у таблиці дозволяють нам розробити такі висновки:

1. Уся загальна сума активів знижується на 212,7 тис. грн. це зазначено більше, ніж на 7%. Дане зниження відбувається у більшості за рахунок всебічного зменшення оборотних активів підприємства. Абсолютна величина зменшення в оборотних активах складає 645,3 тис. грн чи більшим, ніж 23% їхньої річної

величин. В той же даний час, майже ц два рази зростає сума основних засобів сільськогосподарського підприємства (у абсолютному відміруванні – на 762,7 тис. грн.) Що відбувається у наслідок придбання обладнання для переоснащення виробництва сільськогосподарської продукції. Незначно зростанням та витрати на логотип і гудвілл.

2. На томись що стосується структури усіх оборотних коштів, можемо відокремити, що вона дуже сильно погіршилася. Усі виробничі запаси знизилися за останній рік на 174,3 тис. грн чи на 31,43%. Знизилася також кількість векселів (на 24,7 тис. грн.) та грошових коштів (на 16,5 тис. грн.). Все це засвідчує про зменшення обороту сільськогосподарського підприємства і значно негативні тенденції у даній роботі. У той же час, зросла частка та сума дебіторської заборгованості за послуги і товари — у абсолютному розрахунку на 328,6 тис. грн. (або на 36,5%). Що у свою чергу означає, що сільськогосподарське підприємство фактично кредитувало партнерів по даному бізнесі, котрі значно вчасно не можуть розрахуватися за послуги і товари, які давалися даним підприємством. Але із іншої сторони, якщо дане підприємство має надійних партнерів, то необхідно очікувати збільшення коштів в подальших періодах, які трохи зможуть покрити ситуацію із показниками ліквідності підприємства.

3. При здійсненні аналізу пасивів сільськогосподарського підприємства необхідно зазначити, що усі зобов'язання підприємства зменшилися, в тому числі і короткострокові зобов'язання знизилися на 223,8 тис. грн. (9, 07%). Це здійснюється у наслідок великого зменшення кредиторської заборгованості (на 764,3 тис. грн). Даним чином, сільськогосподарське підприємство дуже вчасно розраховалося із постачальниками заодержані послуги та виконані роботи. Але значним (більш, ніж у три рази) підвищилися поточні зобов'язання за даними розрахунками, в тому числі, із оплати праці та за авансами, які отримані від інших підприємств в даний рахунок майбутніх поставок продукції. Дана динаміка показників ліквідності являється значно позитивною за рахунок зниження короткострокової заборгованості, яка зростає фінансову стійкість сільськогосподарського підприємства. Аванси, одержані сільськогосподарським підприємством, на кінець звітного року майже в два рази менше дебіторської

заборгованості за послуги і товари, які надаються підприємством.

Вертикальний аналіз балансу сільськогосподарського підприємства передбачають розрахування усіх відносних показників балансу. Головним завданням вертикального аналізу являється розрахунок питомої ваги певних статей в загальній сумі валюти балансу та оцінки зміни питомої ваги. Із за допомоги певного вертикального аналізу можливо проводити міжгосподарські порівняння. Окрім того, усі відносні показники будуть пом'якшувати певний негативний вплив інфляційних процесів сільськогосподарського підприємства. Вертикальний і горизонтальний аналіз може здійснюватися за декілька звітних періодів.

Вертикальний аналіз балансу сільськогосподарського підприємства дозволить розробити висновок про структуру усього балансу у поточному стані та проаналізувати динаміку даної структури (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Вертикальний аналіз балансу сільськогосподарського підприємства ТОВ

“Фармгейт Україна” за 2021-2022 рр., тис. грн.

Активи	2021 рік	2022 рік	Частка у % до суми балансу на початок року	Частка у % до суми балансу на кінець року
1	2	3	4	5
<i>Основні засоби</i>				
Основні засоби, первинна вартість	634,4	1295,1	17,5%	39,5%
Основні засоби, залишкова вартість	513,2	1075,0	14,6%	32,6%
Нематеріальні активи, первинна вартість	2,3	4,3	0,05%	0,2%
Нематеріальні активи, залишкова вартість	1,3	0,8	0,05%	0,03%
Незавершене будівництво	1,7	5,1	0,06%	0,1%
Необоротні активи, всього	667,2	1078,0	18,7%	32,7%
<i>Оборотні засоби</i>				
Виробничі запаси	552,0	378,8	15,5%	11,6%
Векселі одержані	51,9	28,1	1,6%	0,8%
Готова продукція	120,1	116,6	3,3%	3,6%
Грошові кошти, в нац. валюті	81,9	65,5	2,4%	2,1%
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	892,2	1218,7	25,1%	37,2%
Дебіторська заборгованість за розрахунками	272,7	269,9	7,8%	8,1%
Інша поточна дебіторська заборгованість	901,8	30	25,4%	0,8%
Інші оборотні активи	118,2	106,3	3,4%	3,1%
Оборотні активи, всього	2878,1	2212,9	81,2%	67,2%
Активи, всього	3546,3	3292,9	100%	100%

1	2	3	4	5
Статутний капітал	178,2	178,2	5,1%	5,3%
Інший додатковий капітал	458,4	458,4	12,8%	14,1%
Нерозподілений прибуток	432,4	401,4	12,1%	12,3%
Власний капітал, всього	1068,6	1038,0	30,7%	31,5%
<i>Короткострокова заборгованість</i>				
Кредиторська заборгованість	1289,3	505,0	36,4%	15,2%
Поточні зобов'язання за розрахунками	235,9	756,8	6,6%	23,2%
Інші зобов'язання	0,4	47,1	0,0	1,5%
Банківська позика	951,0	944,0	26,7%	28,6%
Короткострокові заборгованості, всього	2476,7	2254,9	69,5%	68,4%
Пасиви, всього	3546,3	3292,9	100%	100%

Певна технологія вертикального аналізу може полягає в тому, що зазначену суму балансу будуть приймати за 100% та усі статті фінансової звітності відображають у вигляді зазначеної відсоткової частки від прийнятого певного базового значення.

Проаналізувавши вертикально усі дані балансу сільськогосподарського підприємства, можливо зробити дані висновки.

1. Уся частка обігових активів в балансі сільськогосподарського підприємства являється значною: на початок заданого року вона зазначає більше ніж 80%. Але в продовж аналізованого нами року здійснилося зменшення даної частки, а на кінець зазначеного року дана тенденція ще набагато більше за фіксувалося. Нами зрозуміло, що дане зменшення даної частки оборотних коштів відображається негативно на усіх показниках ліквідності і фінансової стійкості, тому це засвідчує про зменшення розмірів виробництва, запасів та готівки для одержання матеріально-речових факторів сільськогосподарського виробництва.

2. Частина основних засобів являє тенденцію до підвищення, причому, в продовж року здійснилося збільшення долі основних засобів в сумі балансу у 1,6 рази. Із одного боку, дане явище може свідчити про політику сільськогосподарського підприємства за для розширення матеріально-технічної бази сільськогосподарського підприємства і його усього технічного переозброєння. А із іншого боку, сільськогосподарське підприємство знизило свої показники фінансової стійкості та ліквідності у наслідок вилучення усіх коштів на здійснення збільшення оборотних активів.

3. Власний капітал сільськогосподарського підприємства здійснюється на

рівні 30,7% — на початок зазначеного року та 31,5 % — на кінець зазначеного року від певної суми пасивів, і в сою чергу це говорить про дуже низький рівень платоспроможності, напрочуд малі показники фінансової стійкості та ліквідності й значно високий рівень ризику сільськогосподарського підприємства стати банкрутом.

4. Довгострокових зобов'язань сільськогосподарського підприємство не має, тільки на кінець зазначеного року у нього відбулися відстрочені податкові зобов'язання. Але значно негативним явищем являється присутність значно великої частини короткострокових заборгованостей, котрі в структурі усіх пасивів балансу здійснюють за певний звітний період 67-69%.

Даним чином, аналіз балансу сільськогосподарського підприємства в вертикальному та горизонтальному розрізі показав, яких у підприємстві бракує оборотних активів, котрі визначаються на рівні усіх показників фінансової ліквідності та стійкості. Але зокрема, може спостерігатися велика частина короткострокових зобов'язань та у майбутньому зниження частини грошей в сумі балансу. Частина власного капіталу являється незначною величиною (біля 31%), котрі говорить про значну ймовірність банкрутства проаналізованого нами сільськогосподарського підприємства.

3.2. Загальний аналіз фінансової звітності підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”

Загальний аналіз фінансової звітності являється значно важливим елементом фінансового менеджменту та аудиту. Аналіз виступає прерогативою найвищої ланки управлінських структур сільськогосподарського підприємства, котрі спроможні впливати на формування усіх фінансових ресурсів та потоків коштів, ефективність управлінських рішень, котрі пов'язані із визначенням усієї ціни продукції, заміною технології чи обладнання, забезпечення економічного зростання підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”.

Активи підприємства (валюта балансу) за звітний період безперервно зменшувалася з 10856 тис. грн. на початок 2021 року, до 5033 тис. грн. на кінець 2022 року. Іншими словами виходить, що за 2 роки активи підприємства

зменшилось практично в 2 рази. У теорії це вказує про зниження фінансового стану підприємства. Дохід підприємства від реалізації послуг і продукції так само постійно зменшився. Так за 2020 рік він складала 65101 тис. грн., за 2021 рік - уже усього 51463 тис. грн., а за 2022 рік - 46124 тис. грн. Для дослідження причин змін в активах підприємства зробимо агрегований аналітичний баланс (таблиця 3.3).

Таблиця 3.3

**Агрегований баланс сільськогосподарського підприємства ТОВ
“Фармгейт Україна”, тис. грн.**

Актив	На 1.01.2020	На 1.01.2021	На 1.01.2022	Пасив	На 1.01.2020	На 1.01.2021	На 1.01.2022
I. Необоротні активи	4793	1879	1978	I. Власний капітал	7048	3534	3507
II. Оборотні активи	6063	4556	3055	II. Довгострокові зобов'язання та забезпечення	-	-	-
				III. Поточні зобов'язання та забезпечення	3808	2901	1526
Баланс	10856	6435	5033	Баланс	10856	6435	5033

З таблиці ми бачимо, що у ТОВ “Фармгейт Україна”, за 2020-2021 роки скоротилася як показник оборотні активи, так і необоротних активів. У пасиві балансу також маємо схожу картину - скорочення короткострокового позикового і власного капіталу підприємства.

Обчислюємо показник пропорцією необоротних і оборотних активів підприємства на 1.01.2020 р., 1.01.2021р. і на 1.01.2022 р.:

$$K_{c.a.2020} = 4793 / 6063 = 0,79$$

$$K_{c.a.2021} = 1879 / 4556 = 0,41$$

$$K_{c.a.2022} = 1978 / 3055 = 0,65$$

Ми спостерігаємо, що пропорція необоротних і оборотних активів у підприємства безперервно міняється, що підтверджує про не опрацьованість політики підприємства з приводу оптимізації розміру основних запасів і засобів. Маємо 1 грн. оборотних активів у підприємства є від 0,41 до 0,79 грн. основних коштів. Даний баланс сільськогосподарського підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” потрібно назвати мобільним.

Для одержання більш глибокої та повних даних про фінансовий стан підприємства так само його динаміку зробимо аналітичні таблиці 3.4, 3.5, 3.6, 3.7 за

формою, що складається з показників динаміки, структури та структурної динаміки.

Таблиця 3.4

**Актив порівняльного аналітичного балансу ТОВ “Фармгейт Україна”
за 2021 рік, тис. грн.**

Актив	Абсолютні величини		Питома вага		Зміни			
	На початок року	На кінець року	На початок року	На кінець року	В абсолютних величинах	У питомій вазі	У % до величини на початок року (гр. 6:гр. 2)	У % до зміни підсумку балансу (гр.6: підсумок гр.6)
I. Основні засоби та інші необоротні активи	1879	1978	29,194	39,297	98	10,11	5,4	-7,07
II. Оборотні активи	4556	3055	70,9	60,8	-1502	-10,2	-32,8	-107,2
- запаси	1422	819	22,088	16,258	-604	-5,84	-42,5	43,02
- дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1517	1028	23,567	20,414	-488	-3,16	-32,3	34,89
- дебіторська заборгованість за розрахунками та інша	1198	185	18,639	3,658	-1016	-14,99	-84,7	72,5
- поточні фінансові інвестиції	178	0	2,752	0	-178	-2,76	-100	12,64
- грошові кошти та їх еквіваленти	86	751	1,322	14,909	666	13,58	783	-47,5
- витрати майбутніх періодів	158	276	2,442	5,467	119	3,04	75,2	-8,43
БАЛАНС	6435	5033	100	100	-1404	0,79	-21,9	100

Дослідження показників таблиці 3.4 відображає, що оборотні кошти підприємства скоротилися за 2020 рік на 25 %, а за 2021 рік - ще на 32,9 %.

Це трапилося в 2020 році за рахунок скорочення розмірів запасів з 2141 до 1422 тис. грн. (або на 33,6 %), скоротився дебіторської заборгованості за послуги, товари, роботи з 2223 до 1517 тис. грн. (або на 31,8 %) і грошових коштів з 479 до 86 тис. грн. (або на 82,2 %).

Тому трохи зростає дебіторська заборгованість за розрахунками з 1058 до 1198 тис. грн. (або на 13,4 %) і утворився новий пункт оборотних активів “Поточні фінансові інвестиції” в розмірі 177 тис. грн.

У 2021 р. скоротився розмір оборотних активів з’єднане із подальшим скороченням запасів зі 4556 до 3055 тис. грн. (або на 32,9 %), зі зменшенням

дебіторської заборгованості зі 1517 до 1028 тис. грн. (або на 32,2 %), зі скороченням дебіторської заборгованості за розрахунками з 1198

до 185 тис. грн. (або на 84,6 %), окрім того була скасована стаття “Поточні фінансові інвестиції”. При даному випадку відбулося помітне, на мою думку, зросла грошових коштів з 86 до 751 тис. грн. (або на 782 %). Але коли зрівняти 2020 роком, то в 2021 році спостерігалось зростання 1 розділу активу балансу зі 1879 до 1978 тис. грн. (або на 5,3 %).

Давайте подивимося зміни в пасиві балансу за 2020 -2021 роки (таблиці 3.5 і 3.6).

Таблиця 3.5

**Пасив порівняльного аналітичного балансу з ТОВ “Фармгейт Україна”, а
2020 рік, тис. грн.**

Актив	Абсолютні величини		Питома вага		Зміни			
	На початок року	На кінець року	На початок року	На кінець року	В абсолютній величині	У питомій вазі	У % до величини на початок року (гр. 6: гр. 2)	У % до зміни підсумку балансу (гр.6: підсумок.гр. 6)
I. Власний капітал	7048	3534	64,926	54,93	-3515	-10,006	-49,9	79,485
II. Довгострокові зобов'язання	-	-	-	-	-	-	-	-
III. Поточні зобов'язання в тому числі:	3808	2901	35,2	45,2	-908	10,1	-23,9	-20,6
— поточні зобов'язання за розрахунками та інша	668	1135	6,146	17,629	468	11,484	70,1	-10,564
— кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2679	1332	24,674	20,68	-1348	-3,984	-50,3	30,469
- доходи майбутніх періодів	463	436	4,257	6,763	-28	2,507	-5,9	0,612
БАЛАНС	10856	6435	100	100	-4423	0	40,9	100

За 2020-2021 рр. в пасиві балансу з'являються такі зміни. Як вже зазначали вище, підсумок балансу повсякчас скорочувався, таким чином і скорочувався і капітал підприємства.

Отже, за 2020 р капітал підприємства скоротився на 4423 тис. грн. або на 40,7 %. Це відбулося через скорочення розмірів власного капіталу підприємства з 704 до

3534 тис. грн. (або на 49,8 %), скорочення поточних зобов'язань з 3808 до 2901 тис. грн. (або на 23,8 %) за усіма статтями, також і зменшилися і доходи за майбутні періоди з 463 до 436 тис. грн. (або на 5,8 %).

Таблиця 3.6

Пасив порівняльного аналітичного балансу ТОВ “Фармгейт Україна”, за 2021 рік, тис. грн.

Актив	Абсолютні величини		Питома вага		Зміни			
	На початок року	На кінець року	На початок року	На кінець року	В абсолютних величинах	У Пито- мій вазі	У % до величини на початок року (гр.6: гр. 2)	У % до зміни підсумку балансу (гр.6: підсумок.гр. 6)
I. Власний капітал	3534	3507	54,93	69,647	-28	14,727	-0,8	1,94
II. Довгострокові зобов'язання	-	-	-	-	-	-	-	-
III. Поточні зобов'язання в тому числі:	2901	1526	38,319	22,268	-1376	-16,048	-47,5	98,08
— поточні зобов'язання за розрахунками та іншими	1135	928	17,629	18,416	-208	0,788	-18,4	14,797
— кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1332	192	20,68	3,855	-1141	-16,837	-85,7	81,273
- доходи майбутніх періодів	436	408	6,763	8,086	-29	1,324	-6,5	2,002
БАЛАНС	6435	5033	100	100	-1404	0	-21,9	100

У 2021 році дохід сільськогосподарського підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” знову скоротився, але вже не в такому значному розмірі. Так власний капітал скоротився на 28 тис. грн. (або на 0,7 %), поточні зобов'язання скоротився на 1376 тис. грн. (або на 47,4 %).

Усі розрахунки підтверджують про зменшення фінансового стану підприємства, яке виявляється у скороченні активів підприємства і належно до його капіталу, як позикового, так і власного.

Для більш докладнішого вивчення пунктів оборотних активів підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” представлено в таблиці 3.7 і 3.8. .Із усіх пунктів запасів підприємства є лише товари і виробничі запаси.

Таблиця 3.7

**Аналітична таблиця стану запасів підприємства ТОВ “Фармгейт
Україна” за 2021 рік, тис.грн.**

Статтізапасів	Абсолютнівеличини		Питома вага		Зміни			
	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	в абсолютних величинах	в питомій вазі	в% до величини на початок періоду	в% до зміни підсумку балансу
Виробничі запаси	1185	489	55,4	34,4	-697	-21,1	-58,9	218,19
Товари	957	934	44,8	65,5	-24	20,8	-2,5	-3,3
Загальна величина	2142	1423	100,2	100	-721	0	-56,4	100

Як ми можемо побачити з таблиці 2.6 і 2.7 за 2021 рік виробничі запаси зменшилися більше, ніж в два рази з 1185 до 489 тис. грн., а товари також на 23 тис.грн. (або на 2,4%) з 957 до 934 тис. грн. В загальному висновку відбулося скорочення запасів підприємства на 718 тис.грн. або на 33,6 %. У 2021 р сталася зворотна ситуація, належно до якої виробничі запаси підрости на 261 тис. грн. (або на 53,2%), товари скоротилися на 864 тис. грн. (або на 92,5 % по співвідношенню до величини на початок періоду). ТОВ “Фармгейт Україна”

Таблиця 3.8

**Аналітична таблиця стану запасів підприємства ТОВ “Фармгейт
Україна” за 2022 рік, тис. грн.**

Статтізапасів	Абсолютнівеличини		Питома вага		Зміни			
	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	в абсолютних величинах (3-2)	в питомій вазі (5-4)	в% до величини на початок періоду (6: 2) 100	в% до зміни підсумку балансу (6: 66) 100
Виробничі запаси	489	749	34,4	91,5	261	57,11	53,3	-43,13
Товари	934	71	65,8	8,7	-864	-57,11	-92,6	143,13
Загальна величина	1423	820	100	100	-60,30	0	-39,3	100

Можна зобразити стан запасів підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” за 2022 рік, тис. грн. на рисунку 3.1

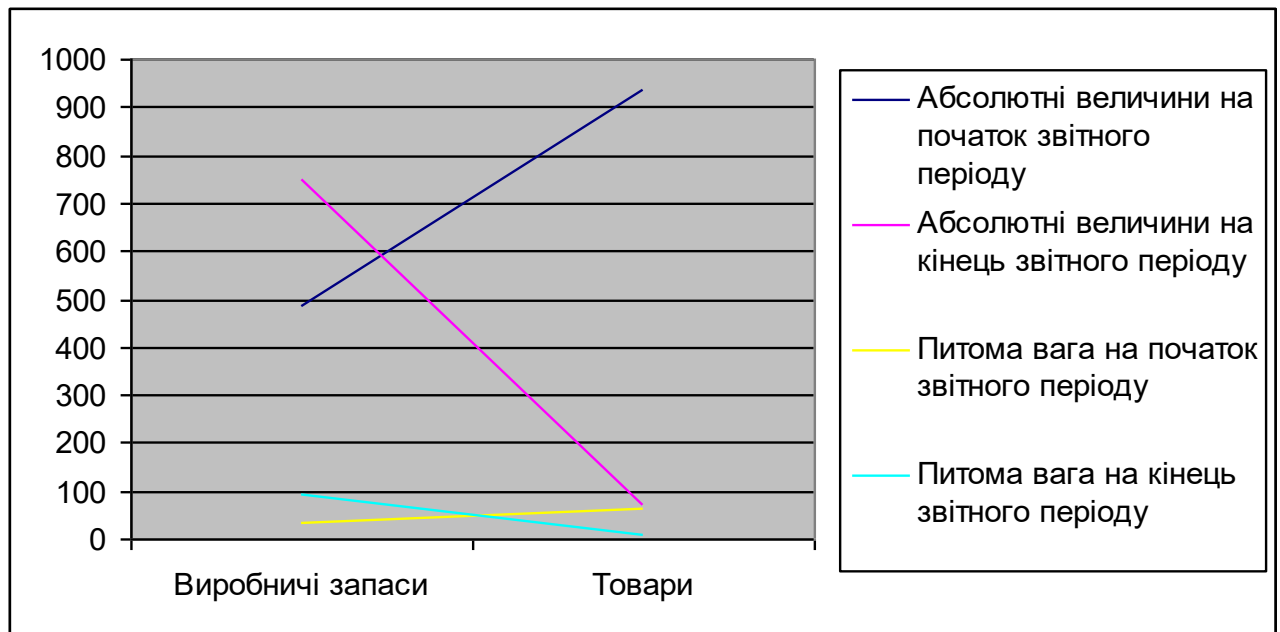

Рис. 3.1 Стан запасів підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” за 2022 рік, тис. грн.

Отже, можна зробити висновок, що у підприємства не має чіткої вираженою політики керування оборотними активами і обчислення їх оптимального розміру. Також можна стверджувати про погіршення фінансового стану підприємства. У прийдешньому підрозділі обговоримо положення на підприємстві більш ґрунтовніше, здійснивши коефіцієнтне дослідження майнового стану підприємства, його прибутковості, ділової активності та рентабельності.

3.3. Аналіз рентабельності роботи господарюючого суб'єкта

Ознаки рентабельності є відносно своєрідними фінансових результатів та продуктивної роботи сільськогосподарського підприємства ТОВ “Фармгей Україна”. Вони обчислюють прибутковість роботи з різноманітних позицій і групуються належно до зацікавленості учасників ринкового обміну, економічного процесу.

Дані рентабельності є суттєвими характеристиками факторного середовища утворення доходу підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”. З даної причини вони є визначними обов'язковими частинами порівняльного оцінки й аналізу фінансового стану підприємства. При дослідженні виробництва показники рентабельності користуються як інструмент інвестиційної ціноутворення і політики [58].

Дані рентабельності користуються для оцінки результатів роботи підприємства, його структурних груп, у інвестиційній політиці, ціноутворенні, для порівняльного дослідження споріднених підприємств, що виготовляють дану продукцію, для вибору варіантів утворення структури і асортименту продукції, дослідження раціональності виробництва товарів.

Рентабельність як ознаки дає поняття про недостатність (достатність) прибутку порівнюючи з іншими окремими форматами, що впливають на реалізацію, виробництво і взагалі на фінансово-господарську роботу підприємства. При обчисленні показника рентабельності прибуток підставляється з чинниками, що мають важливий вплив на його одержання [59, с. 532]. Обчислюємо показники рентабельності видів роботи. Рентабельність операційної роботи обчислюються за формулою (3.1)

1.Рентабельність операційної роботи обчислюється за формулою (3.1):

$$\text{БП}/(\text{ОЗ}+\text{ОФ})$$

- БП — балансовий прибуток; ОЗ — основні засоби; ОФ — основні фонди.

$$2021 \text{ р.: } P_{\text{од}} = \frac{4524}{145992+11335+2049+50428} \times 100\% = 2,16\%;$$

$$2022 \text{ р.: } P_{\text{од}} = \frac{10879}{143834+12204+1192+23436} \times 100\% = 6,02\%.$$

2. Рентабельність звичайної роботи показує, скільки одержано прибутку від звичайної роботи на одну гривню рядових витрат і обчислюються за формулою (3.2):

$F = E / P$, де F – ефективність; E – ефект (результати) P – витрати (ресурси).

$$2021 \text{ р.: } P_{зд} = \frac{5383}{145992 + 11335 + 2049 + 50428 + 2803} \times 100\% = 2,53\%;$$

$$2022 \text{ р.: } P_{зд} = \frac{9752}{143834 + 12204 + 1192 + 23436 + 3765} \times 100\% = 5,29\%.$$

3. Рентабельність аграрної роботи показує, скільки одержано прибутку від сільськогосподарської роботи з однієї гривні звичайних витрат:

$$2021 \text{ р.: } P_{гд} = \frac{2228}{145992 + 11335 + 2049 + 50428 + 2803} \times 100\% = 1,05\%;$$

$$2022 \text{ р.: } P_{гд} = \frac{2353}{143834 + 12204 + 1192 + 23436 + 3765} \times 100\% = 1,28\%.$$

4. Коефіцієнт загальної рентабельності обчислюється за формулою (3.4):

Рентабельність активів = Чистий прибуток (Чистий збиток) / Середньорічна сума активів * 100%

$$P_{заг} = \frac{18828}{215729} \times 100\% = 8,73\%;$$

$$P_{заг} = \frac{34387}{178218} \times 100\% = 19,29\%.$$

Обчислимо показники, які показують ефективність користування ресурсів підприємства.

Коефіцієнт рентабельності активів обчислюється за формулою (3.5):

Рентабельність = Чистий прибуток/Активи

$$2021 \text{ р.: } P_A = \frac{2228}{635001,6} \times 100\% = 0,35\%;$$

$$2022 \text{ р.: } P_A = \frac{2353}{895555} \times 100\% = 0,26\%.$$

Рентабельність особистого капіталу сільськогосподарського підприємства обчислюється за формулою (3.6):

$$BK = \text{чистий прибуток/власний капітал}$$

$$2021 \text{ р.: } P_{BK} = \frac{2228}{394281,6} \times 100\% = 0,57\% ;$$

$$2022 \text{ р.: } P_{BK} = \frac{2353}{422088} \times 100\% = 0,56\% .$$

Рентабельність залученого капіталу обчислюється за формулою (3.7):
Рентабельність залученого капіталу = Чистий прибуток /Средньої величини позикового

$$2021 \text{ р.: } P_{зк} = \frac{2228}{240721} \times 100\% = 0,93\% ;$$

$$2022 \text{ р.: } P_{зк} = \frac{2353}{473466} \times 100\% = 0,5\% .$$

Рентабельність витрат підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”:

$$2021 \text{ р.: } P_{\text{Вит}_p} = \frac{18828}{145992} \times 100\% = 12,89\% ;$$

$$2022 \text{ р.: } P_{\text{Вит}_p} = \frac{34387}{143834} \times 100\% = 23,91\% .$$

Рентабельність сільськогосподарського підприємства продажу обчислювати

$$2021 \text{ р.: } P_{\text{Прод}} = \frac{2228}{215729} \times 100\% = 1,03\% ;$$

$$2022 \text{ р.: } P_{\text{Прод}} = \frac{2353}{178218} \times 100\% = 1,32\% .$$

Таблиця 3.9

**Дослідження показників рентабельності ТОВ “Фармагейт
Україна”, %**

Показник	2021 рік	2022 рік	Абсолютна зміна	Темп приросту, %
Коефіцієнт загальної рентабельності	8,73	19,29	10,56	120,96
Рентабельність аграрної роботи	1,05	1,28	0,23	21,9
Рентабельність звичайної роботи	2,53	5,29	2,76	109,09
Рентабельність операційної роботи	2,16	6,02	3,86	178,7

Таким чином, аналізуючи одержані показники, ми бачимо, що рентабельність операційної роботи у 2022 році в порівнянні з 2021 роком збільшилася на 3,86% і складається тепер 6,02%. Це сталося за рахунок суттєвого підвищення фінансового результату від операційної роботи, що сталося за рахунок зростання замовлень на олію, пшеницю, гречки, сої, овесу. Причиною даних обставин є ситуація на сході України. Даний процес є позитивний.

Рентабельність звичайної роботи збільшилася на 2,76%. Це є позитивним твердженням, адже на критерії витрат підприємства у 2021 році одержали 0,25 грн., а у 2022 році одержали 0,53 грн. Ріст здійснювався за рахунок зростання фінансового результату до оподаткування та скорочення витрат. В свою чергу зростання фінансового результату до оподаткування здійснювалися не лише за рахунок зростання фінансового результату від операційної роботи, а за рахунок скорочення ставки податку у 2022 році. Якщо у 2021 році вона становила 21%, то у 2022 – 19%.

Рентабельність господарської роботи також збільшилася з 1,05% до 1,28%. Це є привабливою динамікою, адже у 2022 році підприємство одержує значну суму прибутку на міру загальних витрат. Розвиток пов'язаний із зростанням чистого прибутку та скороченням витрат та собівартості. Але все ж зміст показника лишається низьким через те, що в підприємство несе чимало витрат.

Коефіцієнт загальної рентабельності набагато збільшився (на 10,56%), що є позитивним фактором у роботі підприємства. Це сталося за рахунок зростання валового прибутку та скорочення чистого доходу представлено в таблиці 3.10.

Таблиця 3.10

Аналіз показників рентабельності, які характеризують продуктивність використання ресурсів ТВО “Фармагейт Україна”, %

Показник	2021 рік	2022 рік	Абсолютна зміна	Темп приросту, %
Рентабельність продажу	1,03	1,32	0,29	28,16
Рентабельність залученого капіталу	0,93	0,5	-0,43	-46,24
Рентабельність власного капіталу	0,57	0,56	-0,01	-1,75
Рентабельність витрат	12,89	23,91	11,02	85,49
Коефіцієнт рентабельності активів	0,35	0,26	-0,09	-25,71

Рисунок 3.2 Аналіз показників рентабельності ТОВ “Фармагейт Україна”

Отже, розглянувши розрахункові дані, ми можемо зробити підсумок, що коефіцієнт рентабельності ресурсів зменшився з 0,35% у 2021 році до 0,26% у 2022 році. Це є негативним фактором, і сталося через значне підвищення активів при незначному підвищенні чистого прибутку. Одержані значення указують про те, що у 2021 році на одну одиницю ресурсів підприємство одержано 0,0035 грн. чистого прибутку, а у 2021 році одержує 0,0026 грн. На зміну ознак вплинуло те, що значно підвищить суму необоротних активів, особливо, готової продукції та товарів(з 2021 році – 72 тис. грн., у 2022 - 155 тис. грн.), запасів (з 13055 тис. грн. до 23807 тис. грн.), основних засобів (з 463616 тис. грн. до 894907 тис. грн.), у той же час як чистий прибуток підвищення з 2229 тис. грн. до 2352 тис. грн..

Рентабельність особистого капіталу скоротився на 0,01%. Це значить, що активи підприємства працюють непродуктивно, що спричиняє до скорочення прибутку. Скорочення сталося за рахунок малого росту чистого

прибутку, та більшого росту особистого капіталу (з 419235 тис. грн. до 424943 тис. грн.). Рентабельність залученого капіталу зменшено з 0,93% до 0,5%.

Це є негативним фактором, яке сталося через значне підвищення залучених коштів. Якщо у 2021 році даний показник склав 0,0093 грн., то у 2013 році показник залученого капіталу припадало 0,0005 грн.

Рентабельність витрат піросла на 11,02%. Даний показник пояснює результативність поточних витрат підприємства, їхню величину і окупність прибутку, що приходить на одиницю витрат. Це є позитивною рухом, до якої призвело підвищення валового прибутку та зменшення собівартості продукції. Водночас, валовий прибуток підвищився за рахунок збільшення суми чистого доходу та зменшення собівартості.

Рентабельність продажу збільшився з 1,03% до 1,32%. Це означає те, що підприємство підвищив свій прибуток на одну гривню продажу і є позитивним рухом роботи підприємства. Це сталося за рахунок підвищення чистого прибутку та скорочення чистого доходу.

ВИСНОВКИ

Узагальнюючи результати проведеного нами аналітичного дослідження фінансових звітів сільськогосподарського підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”, а також усього практичного досвіду представлено для застосування розробленого нами алгоритму на практиці із урахування думок різних вчених, можна зробити певні висновки:

1. Узагальнивши нами певні дослідження для визначення поняття “звітність”, можемо зазначити, що найбільше вживаним є наступне визначення: “звітність – це визначена законодавством чи організаціями певна сукупність форм, складених на певному фундаменті науково згрупованих даних обліку, та які зображають інформацію про фінансовий та майновий стан та їх результати та зміни виробничою та іншою діяльністю організацій за певний період.” Поточна звітність являється невід’ємним елементом усієї системи бухгалтерського обліку і також виступає кінцевим етапом облікового процесу. А також складання звітності зосереджене для задоволення інформаційних запитів різних користувачів інформації.

2. Необхідно оновити або виробити довідково-інформаційну базу підприємств з питань оподаткування щодо доходів і витрат контролю, обліку, та фінансових звітів котрі виникають протягом певного часу. Також потрібно, щоб аудитори, ревізори, головні бухгалтери записувати робочі записи про неоднозначні моменти у нормативно-правових актах та ділилися з певними фахівцями створеними висновками через бухгалтерські видання. Провити повну інвентаризацію нормативно-правових актів України, які пов’язанні з контролем витрат, доходів та обліку для того, щоб не повторювати пункти даних актів і зокрема, щоб не виникнули непередбачені ситуації.

3. За для прийняття обґрунтованих економічних рішень усім користувачам фінансової звітності потрібна інформація про результати діяльності фінансовий стан і зміни у фінансовому стані. Усі інформаційні потреби зумовили склад усієї фінансової звітності. За для прийняття

обґрунтованих економічних рішень усім користувачам фінансової звітності потрібна інформація про результати діяльності фінансовий стан і зміни у фінансовому стані. Усі інформаційні потреби зумовили склад усієї фінансової звітності.

4. За для обґрунтованого складання Балансу підприємства ТОВ “Фармгейт Україна” будуть застосовуватися дані, котрі узагальнюють на усіх рахунках 1-6 класів Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань та господарських операцій. При цьому являється необхідним застосовувати взаємозв’язок між Планом рахунків бухгалтерського обліку а також структурою “Балансу”. А найголовніше залишки на рахунками перших трьох класів рахунків Плану рахунків (1-й, 2-й та 3-й класи) безпосередньо утворюють Актив Балансу. Усі залишки на рахунках класів 4-й, 5-й та 6-й рахунків Плану рахунків котрі формують усі Пасиви Балансу.

5. Головною роллю Звіту про фінансові результати ТОВ “Фармгейт Україна” являється зображення джерел і величини утворення фінансового результату підприємства – збитку чи прибутку, які пов’язані із основною діяльністю. За допомогою даного Звіту усі користувачі мають право оцінити усі можливості підприємства за для ефективно користування наявними господарськими ресурсами чи ступінь ризику за для досягнення передбачуваних результатів від укладення коштів в функціонування підприємства.

6. У Звіті про рух грошових коштів ТОВ “Фармгейт Україна” подають інформацію про рух грошових коштів продовж звітного періоду в підсумку інвестиційної, фінансової та операційної роботи. Звіт про рух грошових активів не визначає майбутній рух грошових активів, але є вихідним при прогнозуванні, це значна частина фінансового управління. Фахівцф з управлінського обліку укладаються внутрішні конфіденційні передбачення руху грошових активів для керівництва підприємства ТОВ “Фармгейт Україна”. Якщо грошові активи підприємства збільшені протягом певного періоду, то даний факт цінюється позитивно, і навиворіт. У кінцевому суму

підприємство має утворювати позитивну грошову кількість, щоб збільшувати своє функціонування. Тому потрібно не лише перевіряти залишки капіталів у банку, а й керувати пасивами і активами з цілю генерування грошових капіталів.

7. Аналізуючи одержані показники, ми бачимо, що рентабельність операційної роботи у 2022 році в порівнянні з 2021 роком збільшилася на 3,86% і складається тепер 6,02%. Це сталося за рахунок суттєвого підвищення фінансового результату від операційної роботи, що сталося за рахунок зростання замовлень на олію, пшеницю, гречки, сої, овесу. Причиною даних обставин є ситуація на сході України. Даний процес є позитивний.

8. Аналіз балансу сільськогосподарського підприємства в вертикальному та горизонтальному розрізі показав, яких у підприємстві бракує оборотних активів, котрі визначаються на рівні усіх показників фінансової ліквідності та стійкості. Але зокрема, може спостерігатися велика частина короткострокових зобов'язань та у майбутньому зниження частини грошей в сумі балансу. Частина власного капіталу являється незначною величиною (біля 31%), котрі говорить про значну ймовірність банкрутства проаналізованого нами сільськогосподарського підприємства.

9. Коефіцієнт рентабельності ресурсів зменшився з 0,35% у 2021 році до 0,26% у 2022 році. Це є негативним фактором, і сталося через значне підвищення активів при незначному підвищенні чистого прибутку. Одержані значення указують про те, що у 2021 році на одну одиницю ресурсів підприємство одержано 0,0035 грн. чистого прибутку, а у 2021 році одержує 0,0026 грн. На зміну ознак вплинуло те, що значно підвищить суму необоротних активів, особливо, готової продукції та товарів (з 2021 році – 72 тис. грн., у 2022 - 155 тис. грн.), запасів (з 13055 тис. грн. до 23807 тис. грн.), основних засобів (з 463616 тис. грн. до 894907 тис. грн.), у той же час як чистий прибуток підвищення з 2229 тис. грн. до 2352 тис. грн..

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ганін В. І., Христофор А. В. Фінансова звітність підприємства – інформаційне джерело для ухвалення управлінських рішень. Економіка та суспільство. 2018. № 18. С. 881-886. URL: https://web.archive.org/web/20190428020827id_/http://economyandsociety.in.
2. Черешнюк О., Леськів Т. Аналіз фінансової звітності підприємства з метою стратегічного планування. Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28 травня 2021 р. Тернопіль. С. 129-131. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua>.
3. Шум М. А., Доровський О. Ф., Чуприна С. М. Деякі аспекти складання та аналізу фінансової звітності підприємства в сучасних умовах. Інфраструктура ринку. 2019. № 29. С. 628-632. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/SHum-M.-A.pdf>.
4. Добровольська О. В., Кравченко М. В., Даніленко О. В. Фінансова звітність як елемент системи управління підприємством. Економіка та суспільство. 2021. № 32. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/785>.
5. Хоміч А., Спільник А. Фінансова звітність підприємства як інформаційна база фінансового аналізу. Інноваційний розвиток освіти, науки, бізнесу, суспільства та довкілля в умовах глобальних викликів: VI націон. наук.-практ. конф. студентів і молодих вчених. 17 листопада 2021 р. Тернопіль, Вектор. С. 66-67. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua>.
6. Коваль Л. В., Томчук О. Ф., Немеш Г. С. Аналітичні властивості фінансової звітності. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2018. № 31. С. 193-197.
7. Загородня О. М., Загорська О. М. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства. Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: міжнар. наук.-практ. інтерн. конф. 27 грудня 2019 р. Тернопіль. С. 166-169. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/>.

8. Карпенко Є. А., Бодак Ю. П. Звітність підприємства як інформаційний ресурс менеджменту. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: сучасні виклики: зб. матеріал. III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. 5-6 жовтня 2021 р. Полтава, ПУЕТ. С. 126- 129. URL: <http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream>.

9. Бенько М. М., Москалюк Г. О. Бухгалтерська та управлінська звітність в умовах глобалізації та цифровізації: інновації та проблеми. Державне управління та адміністрування, сфера обслуговування, економіка та міжнародні відносини як рушійні сили економічного зростання держав XXI століття: монографія. 2 вид. 2022. С. 86-102. URL: <https://ojs.ukrlgos.in.ua>.

10. Кононенко, Л. В., Сисоліна Н. П., Чумаченко О. С. Звітність підприємств в умовах сталого розвитку: сучасний стан, проблеми, перспективи, інформаційне забезпечення. Центральнo-український науковий вісник. Економічні науки: зб. наук. пр. Кропивницький, ЦНТУ, 2021. Вип. 6 (39). С. 179-186. URL: <http://dSPACE.kntu.kr.ua>.

11. .Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon4.rada.gov.ua>

12. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Закон України від 18 березня 2004 року № 1629-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>

13. Господарський кодекс України. Закон України від 16.01.2003 р. №436-IY [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

14. . Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

15. Бондар М.І. Звітність підприємства: Підручник/ М.І.Бондар, Ю.А.Верига, М.М. Орищенко, Н.В.Прохар, Н.І.Леженко [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pidruchniki.com/2015060964802/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/zvitnist_pidp_riyemstva
16. Впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності: краща світова практика, українські реалії та досвід країн СНД [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nabu.ua/upload/file/msfo.pdf>
17. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Мінфіну України від 30.11.1999. № 291 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
18. Колісник В.Ю. Проблеми і перспективи складання фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів обліку та звітності / В.Ю. Колісник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream>
19. Корінь А.М. Шляхи удосконалення методики складання фінансової звітності/ А.М.Корінь [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.global-national.in.ua/archive/4-2015/208.pdf>
20. Корягін М.В., Куцик П.О. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності: Монографія/ М.В.Корягін, П.О.Куцик. – К: Інтерсервіс, 2016. – 276 с.
21. Ломакіна А.Є. Особливості переходу України на Міжнародні стандарти фінансової звітності/ А.Є.Ломакіна [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.economy-confer.com.ua/full_article/880/
22. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 (МСФЗ 1) «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_004
23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджено Наказом

Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

24. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність». Затверджено Наказом Міністерства фінансів України №628 від 27.06.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>

25. Нечипорук Ю.О. Фінансова звітність: методика формування, аналізу і аудиту показників/ [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/1392/1/ОПЗм_Нечипорук_Фінансова_звітність_методика_формування_аналізу_і_аудиту_показників.pdf

26. Перелік видів діяльності, щодо яких складається зведена фінансова звітність. Наказ Мінфіну України від 24.02.2000 р. № 37 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0162-00>

27. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Мінфіну 46 України від 30.11.1999 р. № 291 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>

28. План рахунків бухгалтерського обліку активів, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва. Наказ Мінфіну України від 19.04.2001. № 186 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG5580.html

29. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Наказ Мінфіну України від 24.05.1995 р. № 88 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>

30. П(С)БО Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/psbo.htm>

31. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від

28.03.2013 р. № 433 [Електронний ресурс]. Режим доступу: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF13020.html.

32. Про примітки до річної фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України № 302 від 29.11.2000 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00>

33. Резникова В. В. Перспективи гармонізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні/ В. В. Резникова, О. С. Орлова [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://applaw.knu.ua/index.php/holovna/item/435-perspektyvy-harmonizatsiyi-bukhhalterskoho-obliku-ta-finansovoyi-zvitnosti-v-ukrayini-rieznikova-v-v-orlova-o-s>

34. Садовська І. В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник/ І. В. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. Є Нагірська. – К.: Центр навчальної літератури, 2013. – 688 с.

35. Сидоренко Р.В. Вимоги до фінансової звітності в сучасних умовах господарювання/ Р.В.Сидоренко [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ecj.oa.edu.ua/articles/2014/n24/27.pdf> 47

36. Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні. Схвалена Кабінетом Міністрів України від 24 жовтня 2007 р. № 911-р <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-p>

37. Шкуліпа Л.В. Трансформація фінансової звітності на IFRS: сучасні питання /Л.В.Шкуліпа// Молодий вчений. – 2016. - №8(35). – С.48-54

38. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: підручник / І.Б. Гевко. – К.: Кондор, 2009. – 188 с.

39. Донець Л.І. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посібник / Донець Л. І. - Київ: Центр учбової літератури, 2012. - 472 с.

40. Катренко А. В. Прийняття рішень: теорія та практика: підручник / Катренко А.В., Пасічник В.В. - Львів: «Новий світ - 2000», 2013. - 447 с.

41. Петров Є.Г. Методи і засоби прийняття рішень у соціально-економічних системах: Навч. посібник / Є.Г. Петров, М.В. Новожилова, І.В. Гребінник. – К.: Техніка, 2004. – 256 с.
42. Приймак В.М. Прийняття управлінських рішень: Навч. посібник / В.М. Приймак. - К.: Атіка, 2008. – 240 с.
43. Прийняття управлінських рішень. Навч. посіб. / Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б.В. та ін.; за ред. Ю.Є. Петруні. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
44. Черняк О.І. Моделі та технології прийняття управлінських рішень: Навчальний посібник / О.І. Черняк. – К.: Видавничий дім «Професіонал», 2010. – 350 с.
45. Ус С.А. Моделі й методи прийняття рішень: навч. посіб. / С.А. Ус, Л.С. Коряшкіна. – Д.: НГУ, 2014. – 300
46. Гаррисон Р., Норин Э., Брюэр П. Управленческий учёт. 12-е изд. / Пер.с англ. под ред. М.А. Карлика; Учебник. – СПб: Питер, 2010. – 592с.
47. Гарасим П.М., Журавель Г.П., Хомин П.Я. Курс управлінського обліку: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 314 с.
48. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник / С.Ф.Голов. – ЦУЛ. – 2019. – 400 с.
49. Данилюк М.О. Управління витратами на промислових підприємствах: наук.-практ.посіб./ М.О. Данилюк, В.Р. Лешій. – Івано-Франківськ: ПП Супрун, 2006. – 172с.
50. Дерій В.А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю : монографія / В.А. Дерій. – Тернопіль: ТНЕУ, «Економічна думка», 2009. – 272 с.
51. Карпенко О. В. Управлінський облік: навч. посіб./ О.В. Карпенко, Д.В. Карпенко. -К.: Центр учбової літератури, 2012. -296 с.
52. Кузьмін О.Є. Основи бюджетування зовнішньоекономічної діяльності: навч.посіб. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, Л.С. Ноджак та ін. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2010. – 216 с.

53. Кузьмін О.Є. Управління витратами на підприємствах: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, У.І. Когут – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014. – 244 с.
54. Нападовська Л.В. Управлінський облік: підручник. / Л.В. Нападовська. 2-ге вид., доопрац. та допов. – К.: КНТЕУ, 2010. – 647с.
55. Огійчук М. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / М.Огійчук . – Алерта, 2016. – 1040 с.
56. Партин Г.О. Управлінський облік: підручник / Г.О.Партин та ін. – Л.: Вид-во Львів.політехніки, 2013.– 279 с.
57. Пашкевич М.С. Управлінський облік : навч. посіб. [Електронний ресурс] / М.С. Пашкевич, О.П. Дріга, А.А. Макурін; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2018. – 151 с. – Режим доступу: <http://nmu.org.ua>
58. Фаріон І.Д. Управлінський облік: підручник / І.Д.Фаріон, Т.М.Писаренко. – Центр навчальної літератури. – 2017. – 792 с.
59. Шевців Л.Ю. Трансформація управлінського обліку в умовах сталого розвитку: обліково-інформаційний аспект / Л.Ю. Шевців // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. № 1 (23). – Одеса, 2018. – С. 61-70. ISSN: 2226-2172.
60. Shevtsiv L. Construction of a model of strategic management of costs at the machine-building enterprise / Shevtsiv L., Romaniv Y., Dolbneva D.// Technology audit and production reserves – № 1/4(45), 2019. – С.11-21. ISSN: 2226-3780 (online).

ДОДАТКИ

**Нормативні документи, які пов’язані з питаннями обліку,
аналізу та контролю витрат і доходів підприємства**

№	Нормативно-правові документи	Використання в процесі аналізу та контролю
1.	Конституція України	Визначення загальних положень, що формують правові засади і регулюють роботу підприємства
2.	Податковий кодекс України	Перевірка безпомилковості розрахунку доходів та витрат в грошових, матеріальних та нематеріальних формах
3.	Господарський кодекс України	Забезпечити збільшення ефективності підприємства та його активність на ринку
4.	Закон України “Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні”	Організувати здійснення фінансового контролю, що потрібний на даний час
5.	Закон України “Про оплату праці”	Здійснення обліку та контролю за додержанням законодавчих положень по оплаті праці
6.	НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”	Контроль за правильним вираженням доходів та витрат у наведеному звіті
7.	П(С)БО 15 “Дохід”	Створення відповідних умов для організації обліку доходів підприємства
8.	П(С)БО 16 “Витрати”	Створення принципів правильного організування та проведення операцій з витратами
9.	Інструкція “Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій”	Використовується для спрощення здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві
10.	Наказ міністерства статистики України “Про затвердження типових форм первинного обліку”	Використовується за для правильного оформлення документів в бухгалтерському обліку

**Наведені рахунки обліку розрахунків з підрядниками і
постачальниками**

Рахунок обліку	Субрахунок першого порядку	Субрахунок другого порядку
63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	631.1 «Заборгованість перед вітчизняними постачальниками, термін сплати якої ще не настав»
		631.2 «Відстрочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками»
		631.3 «Прострочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками»
	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	632.1 «Заборгованість перед іноземними постачальниками, термін сплати якої ще не настав»
		632.2 «Відстрочена заборгованість перед іноземними постачальниками»
		632.3 «Прострочена заборгованість перед іноземними постачальниками»
	633 «Розрахунки з вітчизняними підрядниками»	633.1 «Заборгованість перед вітчизняними підрядниками, термін сплати якої ще не настав»
		633.2 «Відстрочена заборгованість перед вітчизняними підрядниками»
		633.3 «Прострочена заборгованість перед вітчизняними підрядниками»
	634 «Розрахунки з іноземними підрядниками»	634.1 «Заборгованість перед іноземними підрядниками, термін сплати якої ще не настав»
		634.2 «Відстрочена заборгованість перед іноземними підрядниками»
		634.3 «Прострочена заборгованість перед іноземними підрядниками»
	635 «Розрахунки з учасниками ПФГ»	635.1 «Заборгованість за розрахунками з учасниками ПФГ, термін сплати якої ще не настав»
		635.2 «Відстрочена заборгованість за розрахунками з учасниками ПФГ»
		635.3 «Прострочена заборгованість за розрахунками з учасниками ПФГ»

Додаток В

Додаток 1

до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової

звітності"

Підприємств
во

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2021	01	01
37138877		

Товариство з обмеженою відповідальністю
"Агросіт"

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2022 р.

Форма №2

Код за ДК 180100

УД 3

**I. ФІНАНСОВІ
РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	28408	22129
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестрахування	2012	-	-
Зміна резерву незароєлених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	20	(22248)	(17194)

	50		
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	70		
Валовий :			
прибуток	20 90	24 185	
збиток	20 95		(12 089)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	21 05		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	21 10		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	21 11		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	21 12		
Інші операційні доходи	21 20	451	820
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	21 21		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і с/г продукції	21 22		
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	21 23		
Адміністративні витрати	21 30	(2545)	(2192)
Витрати на збут	21 50	(3420)	(2620)
Інші операційні витрати	21 80	(451)	(820)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	21 81		

Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	21 82	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	21 90	-	20 151
збиток	21 95	(70 246)	-
Доход від участі в капіталі	22 00	-	-
Інші фінансові доходи	22 20	-	-
Інші доходи	22 40	8	546
Дохід від благодійної допомоги	22 41	-	-
Фінансові витрати	22 50	(21 815)	(19 877)
Втрати від участі в капіталі	22 55	-	-
Інші витрати	22 70	(13)	(10 097)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	22 75	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	22 90	-	-
збиток	22 95	(92 066)	(9 277)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	23 00	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	23 05	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	23 50	28408	22129
збиток	23 55	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Ко д ряд ка	За звітн ий періо д	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	24 00		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	24 05		
Накопичені курсові різниці	24 10		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	24 15		
Інший сукупний дохід	24 45		
Інший сукупний дохід до оподаткування	24 50		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	24 55		
Інший сукупний дохід після оподаткування	24 60		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	24 65	28408	22129

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Ко д ряд ка	За звітн ий періо д	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4

Матеріальні затрати	25 00	14600	17697-
Витрати на оплату праці	25 05	6732	5689-
Відрахування на соціальні заходи	25 10	4312	4321-
Амортизація	25 15	4236	4130
Інші операційні витрати	25 20	671	528
Разом	25 50	27551	30365

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Ко д ряд ка	За звітн ий періо д	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	26 00	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	26 05	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	26 10	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	26 15	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	26 50	-	-

Керівник

Смітс Ван Оуен Й..

Головний бухгалтер

Левченко В.Л.